

საპირთი გაფრთხილება

№31 (723)
ოთხშაბათი
4 ოქტომბერი,
2023წ.
ფასი 1.50 ლ.

მეგობრებო, მე ვპირდაპირი მივხატვარ...

ევროპისგან დაპირდაპირებული ევროპა და გარბორობის ოსი საუკუნე

ვაზგენ სარკისიანი

მოგილოცავთ, ქართველებო, ბოლოსდაბოლოს, საქართველოს ჰყავს ხელისუფლება, რომელიც საქართველოსა და ქართველი ხალხის ღირსების დაცვას ბედავს და როცა საქმე ეროვნულ ინტერესებს ეხება, ისეთ ავტორიტეტულ ორგანიზაციასაც არ ეპუება, როგორც ევროპარლამენტი.

პირველად ბოლო ოცი წლის განმავლობაში, საქართველოს ამჟამინდელმა ხელისუფლებამ, კერძოდ, ბატონმა ბიძინა ივანიშვილმა, შეძლო, დაემსხვრია ურთიერთობის ის პატრონემური სტერეოტიპები, რომლის მიხედვითაც, საქართველო ვალდებული იყო, მონური მორჩილებით მიეღო ყველა შენიშვნა, მათ შორის, უსამართლო და უსაფუძვლო შენიშვნები და მითითებებიც.

მთელი ამ ხნის განმავლობაში საქართველო ჰკავდა კუთხეში დაყენებულ ბავშვს, რომელიც ვერ ხვდებოდა, რისთვის ისჯებოდა და რას ითხოვდა ახირებული და შარიანი მასწავლებელი, სახელად ევროპარლამენტი.

რისთვის სჭირდება და რის-

თვის ირჩევს ესა თუ ის სახელმწიფო ხელისუფლებას?

რა თქმა უნდა, იმისთვის, რომ ამ ხელისუფლებამ დაიცვას საკუთარი სახელმწიფოს სახელმწიფოებრივი ინტერესები, მისი კულტურული და სულიერი ღირებულებები.

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ მოსული ხელისუფლება ყველაფერს პირიქით აკეთებდა. ის ცდილობდა, რაღაც უნდა დასჯდომოდა, შეენარჩუნებინა ძალაუფლება, რასაც ხშირად ქვეყნის ეროვნულ ინტერესებსა და მის ღირსებას სწირავდა.

ის, როგორც ჩანს, კულუარულ შეხვედრებისა და კონსულტაციების დროს არწმუნებდა ევროპარლამენტის ცალკეულ დელეგატებსა თუ დელეგაციათა ჯგუფებს, რომ ქართველი ხალხი ერთი უბირი და ველური ერია, რომლისთვისაც უცხოა დემოკრატიული ღირებულებები. ამიტომაც, თუ გვინდა, რომ საქართველოში დემოკრატიამ გაიმარჯვოს, ეს უნდა გაკეთდეს იძულების წესით, ძალისმიერი მეთოდებით, მკაცრი, რეპრესიული ფორმებით.

საკაშვილს არაერთხელ წამოსცდენია, რომ მისი მთავარი ამოცანაა, ქვეყანაში დემოკრატიის დამყარების პარალელურად შექმნას ახალი ტიპის საქართველო და ჩამოაყალიბოს ახალი ტიპის ქართველი, რომელიც მენტალურად აბსოლუტურად განსხვავებული იქნება მისი წინამორბედისაგან.

ამ ცხრა წლის განმავლობაში განვითარებული მოვლენების ანალიზის შედეგად შეიძლება დავასკვნათ, რომ ამ დიადი მიზნის, ამ დეითური მისიის აღსასრულებლად სააკაშვილს და მის გუნდს მოქმედების სრული თავისუფლება, სრული კარტბლანში მიეცა,

როგორც ევროპარლამენტისგან, ასევე, ზოგადად, მსოფლიოს დემოკრატიული თანამეგობრობისგან.

მიზანი ამართლებს საშუალებასო, — ნათქვამია. დიადი მიზანი — დემოკრატიის აშენება ამართლებდა იმ საშუალებებს, ხშირად აბსოლუტურად ანტიდემოკრატიულს, რომელთა მეშვეობითაც ამ ზეამოცანის მიღწევა უნდა მოხდარიყო.

არ არის გამორიცხული, რომ მიხეილ სააკაშვილმა თავისი ფსიქიკური მდგომარეობის წყალობით დაიჯერა, რომ ის მესიაა, ზეკაცია და მას მართლა შეუძლია შეუძლებელი — გადაასხვადგროს, გადააკეთოს ქვეყანა, გადააკეთოს ადამიანები, შექმნას თვისობრივად ახალი ნაცია.

დროთა განმავლობაში, მას, ეტყობა, ეცოტავა ადგილობრივი მნიშვნელობის ზეკაცის როლი და საერთაშორისო ტრიბუნებიდან ზოგადკაცობრიულ, გლობალურ პრობლემებსა და მსოფლიო პოლიტიკის საკითხებზე დაიწყო ჭკუისდამრიგებლური ხასიათის ლექციების კითხვა.

მას უსმენდნენ! უსმენდნენ სივარულით გაცისკროვნებული თვალებით, მოწონების ნიშნად ტაშს უკრავდნენ და ამხნევებდნენ.

ვერ გეტყვით, რა დოზით არის ჩართული ფროიდისტული ინსტინქტები პოლიტიკაში, მაგრამ სააკაშვილის ურთიერთობა ბებერ ევროპასთან რაღაც ინტიმურ-გლამურულ ელემენტებს შეიცავდა თითქოს.

ეს ენერგიით დამუხტული ახალგაზრდა კაცი აშკარად მოსწონდა მეტწილად ხანდაზმული ადამიანებით გადავსებულ მსოფლიოს პოლიტიკურ აუდიტორიას.

მოგვიანებით, სააკაშვილი ქართული აუდიტორიის წინაშე სა-

ერთოდ გამიშვლდა და ტრუსების ამარა დარჩენილმა საქართველოს მოსახლეობის „საცდუნებლად“ პოზირება დაიწყო, მაგრამ ოქტომბრის არჩევნებში ამანაც ვერ უშველა...

როგორც მოგახსენეთ, მიზანი ამართლებს საშუალებას.

საერთაშორისო თანამეგობრობისგან, აშშ-ის ადმინისტრაციისგან, ევროპარლამენტისგან დასტურმცემული და წაქეზებული სააკაშვილი ენერგიულად შეუდგა დასახული მიზნისკენ სვლას, მიზანი კი, როგორც ვთქვით, დემოკრატიის მშენებლობა იყო, თუმცა ის, რასაც სააკაშვილი აშენებდა, სულაც არ ჰკავდა დემოკრატიას.

პირველი, რაც მან გააკეთა, კონსტიტუციაში შეტანილი ცვლილებით მთელ ძალაუფლებას საკუთარ ხელში მოუყარა თავი.

ის, ფაქტობრივად, უგვირგვინო მეფე, უგვირგვინო მონარქი გახდა, რომელმაც მეფისა და მონარქისთვის უჩვეულო საქმეს — დემოკრატიის მშენებლობას მოჰკიდა ხელი.

საერთაშორისო თანამეგობრობა და, მათ შორის, ევროპარლამენტიც მშვიდად ადევნებდა თვალს — როგორ ყრიდა ციხეებში ეს გამოუცხადებელი მონარქი და დიქტატორი უდანაშაულო ადამიანებს, ნულოვანი ტოლერანტობის ღოზუნგით როგორ ხვრეტდნენ ქუჩებში ადამიანებს, როგორ ართმევდნენ ქონებას და როგორ აყანალებდნენ ბიზნესმენებს — ევროპარლამენტის რეაქცია ყოველივე ამაზე ნული იყო.

ცხრა წლის განმავლობაში მთელ მსოფლიოს, მათ შორის, უპირველეს ყოვლისა, ევროპარლამენტს ვთხოვდით, ვეაჯვბოდით, ვეხვეწებოდით, რაღაც ეშველა უბედურ დღეში ჩავარდნილი

ქვეყნისთვის და ეს გავეშვებული ადამიანი როგორმე მოუთოკა, მაგრამ ამაო იყო ყველაფერი — გამოუცხადებელ დიქტატორს დემოკრატიის მშენებლობაში ხელს ხომ არ შეუშლიდნენ?

საკაშვილის რეჟიმის უპირობო მხარდაჭერა დემოკრატიასთან კი არ გვაახლოებდა, კიდევ უფრო გვაშორებდა მას, თუმცა ვიღაც-ვიღაცები გვარწმუნებდნენ, რომ გამაღებელი ტემპებით მივიწვევით წინ და, სადაცაა, დემოკრატიის ოახისში ამოვყოფდით თავს.

აი, ეს ცინიზმი, ეს უტიფრობა და სიცრუე უადრესად მტკივნეული და შეურაცხმყოფელი ქართველი ხალხისთვის, ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ 23 ევროპარლამენტარის მიერ ხელმოწერილი ახალი ფორმით და ახალი შეფუთვით დაგვიბრუნდა უკან.

ვთქვათ სიმართლე, ვინც დღეს სააკაშვილის რეჟიმს მხარს უჭერს, ის ამ რეჟიმის მიერ ჩადენილი დანაშაულის მონაწილე და თანამზარაველია.

საქართველომაც და ევროპარლამენტმაც კარგად უნდა დაიმასოვროს იმ 23 პარლამენტარის ვინაობა, რომლებიც ცილისმწამებლურ განცხადებებს აკეთებენ საქართველოსა და მისი ახალი ხელისუფლების მისამართით.

დარწმუნებული ვარ, ადრე თუ გვიან, ქართული ნიურნბერგის პროცესი აუცილებლად შედგება, სიმართლეც აუცილებლად დადგინდება და მაშინ იმ 23 პარლამენტარსაც მოუწევს პასუხის გაცემა კითხვარზე: რა მოტივით, რა მოსაზრებით აყალბებდნენ ისინი სინამდვილეს?

ადრე მხოლოდ მათიას იორში დადიოდა საქართველოში ევროპარლამენტადან, რომელიც, მაშინ გაერცხლებულ ხმებს თუ ვენდობით, დიდი ჰონორარების საფასურად არჩევნების შედეგებს ისე „ითვლიდა“, როგორც შემკვეთი შეუკვეთავდა ხოლმე...

ახალი იორშები ხომ არ გამოჩნდნენ ასპარეზზე და ახლა ისინი ხომ არ განაგრძობენ მის მიერ გავალულ გზას?

იორშმა იმდენი იარა საქართველოში, ბოლოს ფეხი მოიტეხა.

თქვენც არ მოიტეხოთ ფეხი, ახალი „მოწვევის“ იორშებო, ამ ცოდვიან და ოდროიოდრო პოლიტიკურ ბილიკებზე...

ყოველთვის მოცუბდა და დღემდე მოცუბს „ფრთიანი“ გამოთქმა: საქართველო ევროპისკენ მიდის და სულ უფრო და უფრო უახლოვდება მას.

ამ გამოთქმაში, ჩემი აზრით, ასეთი უხერხული ქვეტექსტი იგულისხმება — საქართველო არ არის ევროპა, მაგრამ თუ დაჟინებით ივლის ევროპისკენ, მისი სრულუფლებიანი ნაწილი გახდება.

არადა, საქართველო სწორედ რომ ევროპაა, მისი სულია და სხეულის ნაწილია, რომელიც მთე-

ლი თავისი არსებობის განმავლობაში, ოთხივე მხრიდან მტრებით გარშემორტყმული მართო იბრძოდა საკუთარი თავისა და იმ ევროპული ღირებულებების გადამარჩენად, რომელიც მან თავისი სახელმწიფოებრიობის ფუძედ და საძირკველად აირჩია.

მართო ვიფავით ჩვენ, მართლობა იყო ჩვენი ბედისწერა და ალყაში მოქცეულნი სულ ამ ალყის გარღვევას ვცდილობდით, რომ იმ კონტინენტამდე მიგვეღწია, რომლის ნაწიყვეტად და ფრაგმენტად მიგვაჩნდა თავი.

მართლობის ოცი წელი კი არა, მართლობის ოცი საუკუნე გავლიეთ ასე.

ჩვენ სულ ევროპისკენ მივდიოდით, მაგრამ ევროპა არ მოდიოდა ჩვენკენ.

საკავშირის მიერ მოთაფლული და პოლიტიკურად ანგაჟირებული ევროპის სახალხო პარტიის სააპოლოგისტი წევრების „სადესანტო“ ჯგუფი კი არა, ევროპა გვინდა მოვიდეს ახლოს, რომ კარგად დაგვიანახოს და დარწმუნდეს, რომ აქაც ევროპაა, ოღონდ ევროპის მიერვე დავიწვებული და საჯიჯგნად და სახრავად „ნაცბანდისთვის“ მიგდებული ევროპა.

ქართველმა ხალხმა ბოლო წლების განმავლობაში მთელ მსოფლიოს დაუმტკიცა, რომ ის მაღალი კულტურის და მაღალი სულიერების ერია, რომელმაც სააკაშვილის ჯოჯოხეთს გაუძლო და 1-ელი ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებში ღირსეულად გაიმარჯვა.

სხვა ნურავინ დაიბრალებს იმ ისტორიულ ფაქტს, რომ 1-ელ ოქტომბერს დემოკრატიული არჩევნები შედგა — ეს, პირველ რიგში, ქართველი ხალხისა და კიდევ ერთი კაცის, ბიძინა ივანიშვილის, დამსახურებაა და არა ევროპარლამენტის, არა ევროსაბჭოს, არა ეუთოს და, მით უმეტეს, არა სააკაშვილის, რომელიც თავს იწონებს იმით, რომ მან, თურმე, მშვიდობიანად გადააბარა ძალაუფლება გამარჯვებულ ძალას, როგორც ეს ჭეშმარიტ დემოკრატს შეეფერება.

არადა, ამ „ჭეშმარიტმა დემოკრატმა“, როგორც შეეძლო და რამდენადაც შეეძლო, ძველ ზნე-ჩვეულებას ვერ უღალატა და ექსპერ-

ტთა აზრით, არჩევნების შედეგები 20 პროცენტით მინც გააყალბა, ხოლო ის, რასაც „ნაცმოძრაობა“ წინასაარჩევნო პერიოდში აკეთებდა, ყოველგვარ ფანტაზიას სცილდება — ეს იყო ძალადობის, ცინიზმის, თვითნებობის, სისასტიკის არნახული ფეირვერკი.

მიხეილ სააკაშვილი თეთრკანიანი იდი ამინია, გარედან თეთრი, შიგნით კი შავი და ბნელი, რომელსაც 23 ფარისევლის კი არა, 230 ფარისევლის იავანანა და სულის ბერვა ვერ უშველის.

საქართველო არა მართო გეოპოლიტიკური, არამედ გეოკულტურული გზაჯვარედინია, კულტურათა და ცივილიზაციათა გადაკვეთის წერტილია, რამაც ჩამოაყალიბა ქართული ხასიათის თავისთავადობა, მისი ტოლერანტული ბუნება და შემწენარებლობა.

შემთხვევითი არ არის, რომ საქართველოში არავინ არასოდეს უდევნიათ ეთნიკური თუ რელიგიური ნიშნით.

ჩვენ არ გვჭირდება დემოკ-

რათის სწავლება, თანაც არადემოკრატიული მეთოდებით, ჩვენ გვჭირდება ობიექტური, მიუკერძოებელი მედიატორი, რომელიც, პირველ ყოვლისა, ხალხის ინტერესებს დაიცავს და არა ცალკეული პოლიტიკური ჯგუფების ამბიციებს მოემსახურება, როგორც ეს ბოლო ხანებში ხდებოდა.

დაბოლოს, ნურავინ ნუ უყურებს საქართველოს, როგორც სამხედრო ბაზების განლაგებისთვის ხელსაყრელ და მომგებიან ადგილს — შემოგვხედეთ, როგორც კულტურათა სახლს, შემოგვხედეთ, როგორც თანასწორს, როგორც პარტნიორს და არა „პაბეგუშკაზე“ გასაგზავნ ხელისბიჭს, რომელსაც ხან ვინმესთვის პანდურის ამორტყმას ავალბებენ, ხან ვინმესთვის ენის გამოყოფას ან შეგინებას.

ევროპის სახალხო პარტიისადმი მიწერილ ბიძინა ივანიშვილის ღია წერილში ნათლად არის ნათქვამი, რომ ეს დრო დამთავრდა და არასოდეს მობრუნდება.

ევროპის სახალხო პარტიის მისამართით გაგზავნილმა ბიძინა ივანიშვილის ღია წერილმა ქარ-

თველი საზოგადოების ერთი ნაწილი ფრიად შეაშფოთა და შეამინა — როგორ შეიძლება, ევროპარლამენტს სიტყვის შებრუნება ვაკადროთ და ასეთი წერილებით გავაღიზიანოთ? ამას, შეიძლება, ცუდი რეაქცია მოჰყვესო, — წუხან ისინი.

ნუ ეწვინება ნურავის, მაგრამ ზუსტად ეს არის ის, რასაც არასრულფასოვნების კომპლექსი ჰქვია, რაც ჯერ რუსული, შემდეგ საბჭოური იმპერიის „მფარველობის“ ქვეშ ყოფნის ორასსამოცდაათწლიანმა პერიოდმა დაგვიტოვა.

საქართველოს ხელისუფლებები, წინა და იმის წინა, ვერა და ვერ გათავისუფლდნენ ქვემეგრდომული კომპლექსებისგან და ბრიუსელი, სტრასბურგი თუ ვაშინგტონი ახალ მოსკოვად მიაჩნდათ, მარტენსი კი - სუსლოვად.

სწორედ ეს იყო ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი იმისა, რომ საქართველო ნახევრად კოლონიურ ქვეყანას დაემსგავსა, რომლის მთავრობები ახალი მოსკოვისა და ახალი პოლიტიკურის ინსტრუქციების უსიტყვოდ შესრულებაზე უფრო მეტს ფიქრობდნენ, ვიდრე საკუთარი ქვეყნის ინტერესებზე.

ბიძინა ივანიშვილი მოიქცა ისე, როგორც უნდა იქცეოდეს ღირსეული ქვეყნის ღირსეული ხელისუფალი.

მის წერილში არაფერია ისეთი, რაც, შეიძლება, ევროპარლამენტის ან მისი ცალკეული წევრების მიმართ უპატივცემულობის ელემენტებს შეიცავდეს.

რაც შეეხება შეურაცხყოფას, შეურაცხყოფილი თუ ვინმეა, ეს ქართველი ხალხია, რომელსაც არწმუნებენ, რომ ის ცხრაწლიანი კომმარო, რომელიც საქართველოს თავს დაატყუა სააკაშვილის რეჟიმმა, კომმარო კი არა, დემოკრატიის დღესასწაული იყო.

საქართველოს ციხის შიგნიდან გამტეხველები არასდროს აკლდა და არ აკლია ახლაც.

მათთვის სამშობლო სამშობლო კი არა აღებმციემობის და ვაჭრობის საგანი იყო საკუთარი ამბიციების და ეგოისტური ინსტინ-

ქტების დასაკმაყოფილებლად. მოღალატეთა ეს კასტა, ეს მარადიული მეხუთე კოლონა, ბოლო წლებში „ნაციონალებისა“ და მისი ბელადის სახით მოგვევლინა.

სულ ახლახან გაირკვა, რომ მიხეილ სააკაშვილს ისეთი ვალდებულებებისთვის აქვს ხელი მოწერილი, რომლებიც სერიოზულ საფრთხეებს უქმნიან ქართულ სახელმწიფოს.

ერთ-ერთი ამ ვალდებულებათაგანი ამ რამდენიმე დღის წინათ მოკრძალებით შეგვახსენა ჩვენმა სომეხმა მძამ სამცხე-ჯავახეთიდან — დაპირებისამებრ, იქნებ, სომხურ ენას რეგიონული ენის სტატუსი მიანიჭოთო.

ჩვენ ჯერ არ ვიცით, კიდევ რა ვალდებულებები აქვს აღებული სააკაშვილს და კიდევ რა დაპირებები ჰკლია ქვეყნის თავზე დამოკლეს მანხვილივით.

არსებობს ეჭვი, რომ საქართველო დახლს ქვემოდან, ჩუმი და ნამალავად არის გაყვდილი და მყიდველები ახლა თავიანთი წილი „ტავარის“ მიღებას ითხოვენ.

ასეა თუ ისე, საქართველო დიდი გამოწვევისა და დიდი საფრთხეების წინაშე დგას.

ზედმეტად მიმჩნია იმის გამეორება, თუ რა როლი შეასრულა ბიძინა ივანიშვილმა საქართველოსთვის ამ საბედისწერო ჟამს.

არჩევნებამდე რამდენიმე თვით ადრე ვთქვი — ბიძინა ივანიშვილი ეროვნული გმირია-მეთქი.

დრომ დაამტკიცა, რომ სწორად მითქვამს — ნამდვილად გმირობა იყო ის, რასაც ბიძინა ივანიშვილი არჩევნებამდე აკეთებდა და გმირობაა ისიც, რასაც ბიძინა ივანიშვილი ახლა, ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ აკეთებს...

ასე მხოლოდ საკუთარ ქვეყანაზე უზომოდ შეყვარებული პატრიოტი ადამიანები იქცევიან.

ისევ ადრე ნათქვამს გავიმეორებ: ბიძინა ივანიშვილი ეროვნული გმირია, მაგრამ ახლა ის უნდა გაირკვეს, ვინ ვართ ჩვენ — ქართველები და რამდენად ვართ მზად ჩვენი წილი გმირობისთვის.

2012 წლის ოქტომბერი

მარტის კაბასაპირთ აზნაილი ოპო-სიხ-ია

იონვიაკს ვინ ეკითხება ევროკომისიის გადაწყვეტილებებს, მაგრამ ვარაუდობს, რომ წლის ბოლოს ყველას მიმართ დადებით გადაწყვეტილებას მიიღებენ.

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურმა დაასახელა კონკრეტული პირები და ორგანიზაციები, რომლებიც მიმდინარე წლის ოქტომბერ-დეკემბერში სამოქალაქო არეულობის მოწყობას გეგმავენ ხელისუფლების პრორუსული მიზნით, რაც, საბოლოოდ, ხელისუფლების ძალადობრივი გზით შეცვლას ითვალისწინებს. აი, ისინი: უკრაინაში მყოფი უკრაინის სამხედრო დაზვერვის ხელმძღვანელის მოადგილე გიორგი ლორთქიფანიძე; მესამე პრეზიდენტის დაცვის ყოფილი წევრი მიხაილ ბატურიანი; უკრაინაში მოქმედი „ქართული ლეგიონის“ მეთაური მამუკა მამულაშვილი; ორგანიზაცია „კანვასი“, რომლის ბირთვსაც ორგანიზაცია „ოტპორი“ წარმოადგენს.

საქართველო იმდენად პატარა ქვეყანაა, რომ ყველაფრისა და ყველას შესახებ ყველამ ყველაფერი იცის. ისიც კარგად ვიცით საქართველოში, რომ საქართველოსა და კონკრეტულად, დღევანდელი ხელისუფლების წინააღმდეგ დაგეგმილი ყველა მანებლობა უცხო ქვეყნების კოორდინაციითა და ფინანსური მხარდაჭერით იგეგმება.

აჭყაა ფრიაშვილი, არავინ აპირებს გადატრიალებასო და „დიდმა ხაბუმა“ ამოიტატყანა რაღაც, ყველამ თავის საწოლში იკოტრიალოსო. მთლად ედურდ შევარდნაძის ფრაზა ვერ გაიმეორა, მაგრამ წაიბლაგატა, ეტყობა, სიყვარულში მოკვრა ყური და ფრიალ მოეწონა.

ვინ არ აპირებს და რას არ აპირებს?!

2012 წლიდან რევოლუცია, სისხლი და გადატრიალება ელანდება ყველა მანამდე ნაპატივებს, უბრალოდ, მონდომება რელობად ვერ აქციეს. იმდენი „ცხელი შემოდგომა“ აქვთ გამოცხადებული ანონსად, თავები გაცხელებიდან გადაეწვათ და ტვინი გაეყინათ. წელიწადში ორჯერ წამოუვლით, ხან შემოდგომაზე ირევიან, ხან გაზაფხულზე ატყდებიან ხოლმე მარტის კატებივით. არც ზაფხულში აკლებენ ხელს, მაგრამ ვერც მაშინ გამოსდით, „პოროხი“ არ ჰყოფნით. ყოველმხრივ გარედან მართულები არიან ეს გაჭირვებულები. იმ „გარეთ“ კიდევ, რეალობიდან იმდენად დაშორებული წარმოდგენა აქვთ საქართველოში არსებულ შიდა დინებებსზე,

ყოველი მცდელობა ნაცარში უვარდებათ. ნამდვილი ჯარი, თვალთ რომ არ უნახავთ ამ უნიფორმო მემორებს, ესაა მიზეზი, რომ ვეღარ გაუგიათ, როდის შეწყვიტონ ფაფხური. ხელში რომ ცარიელი კონდახიდა გრჩება, იმის იმედზე როგორღა უნდა იყო? გამოივიდნენ ესენიც ძალგულოვანი მემორები!

„ნაცმოდრობის“ ე.წ. ლიდერები კი არა, ორლობები რომ „ნაციონალი“ შეგზვდება მიყრუებულ ადგილზე, ისიც კი რევოლუციასე ოცნებობს და თბილისში მათ მიერ წამოწყებული ყოველი დესტაბილიზაციის მცდელობაზე იმ მიყრუებულში ხარობს.

ოქტომბერ-დეკემბერში კი არა, დღე-ღამეში 24 საათი უნდათ სამოქალაქო არეულობის მოწყობა, მაგრამ ახლა ეს დრო იმიტომ შეარჩიეს, რომ ამ პერიოდში უნდა გამოქვეყნდეს ევროკომისიის შუალედური და ევროკავშირის საბოლოო დასკვნები. დიდი იმედი აქვთ, რომ გამოქვეყნებული დასკვნა უარყოფითი იქნება და ხელისუფლების „პრორუსულობის“ ბრალდებით ნიადგს შექმნიან დესტაბილიზაციისთვის მათ მიერვე დატრენინგებული უწიგნური ახალგაზრდების უშუალო ჩართვით. დიან, უწიგნურების, რადგან გაირკვა, რა „რუსული კანონი“ ყოფილა „ფარა“, გაირკვა, მაგრამ მაინც ვერ გაივსეს, მათ ანტისახელმწიფოებრივად დატრენინგებულ ტვინებში რამის გასაგები ადგილი აღარ დარჩა.

რა სასაცილოები არიან, ნილოსი სვანეთში ჰგონიათ და დათა თუთამხია თურქეთიდან გადმოსასვენებელი, მაგრამ ევროპეში და ამერიკებში უნდათ, იქ ხომ მათი სახლია...

რაიმე სახის მტკიცებულება, რომელიც სუს-ის მაღალჩინოსნის ნათქვამს გაამყარებდა, სახელმწიფო უწყებას არ გამოუქვეყნებიაო, წკავეწკავებენ ოპოზიციის წარმომადგენლები. პო, როგორ არა, სუს-ი უნდა დადგეს და ყოველ ცისმარე დღეს ტელევიზიით დაწვრილებით გვამცნოს მათ ხელთ არსებული ინფორმაციები და გავვიმხილოს მათი შემდგომი სამოქმედო გეგმები.

კონტრტერორისტული ცენტრის დირექტორის მოადგილემ, ბანა მგელაძემ თქვა, რომ დადასტურებული და გადამოწმებული ინფორმაციით, გიორგი ლორთქიფანიძის მიერ შემუშავებული გეგმის შესასრულებლად გამოყენებული იქნება უკრაინაში მებრძოლი ქართული წარმომობის მებრძოლთა ჯგუფი, რომლის წვრთნა-გადამზადება

პოლონეთ-უკრაინის სახელმწიფო საზღვრის მიმდებარე მიმდინარეობს.

ამ ინფორმაციაში რაიმე უცხო და დაუჯერებლად მოგეჩვენათ? უკრაინაში დაწყებული ომის დღიდან ხან რომელი ქართველი გვემუქრება ქართველებს, საქართველოში სისხლის ტბებს დავაყენებთო და ხან — რომელი.

სუს-მა დესტაბილიზაციის მოთავედ ახალგაზრდული ორგანიზაცია „კანვასი“ დაასახელა, რომლის ბირთვსაც წარმოადგენს ორგანიზაცია სერბული „ოტპორი“.

სუს-ის განცხადების შემდეგ ტელევიზიით ვიხილეთ დაკითხვაზე დაბარებული ოტპორის“ წევრი სერბები, თუმცა გაუთქმელობის ვალდებულებაზე ხელმოწერის გამო ვერაფერი თქვეს ვერც მათ და ვერც მათმა ადვოკატმა, ერთი ისდა ამოდერღეს, აბსურდული ბრალდებააო. აბსურდული რა არის, როდეს

რადიო „თავისუფლების“ ევროპის ბიუროს ჟურნალისტი რიკარდ იონვიაკი: „ევროკომისია ყოველთვის ამახვილებს ყურადღებას იმაზე, რომ კანდიდატის სტატუსი დამსახურებაზე დაფუძნებულია; რომ ისინი აკვირდებიან რეკომენდაციების შესრულებას და გადაწყვეტილებას ამაზე დაფუძნებით მიიღებენ. დიან, ეს არის დამსახურებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილება, მაგრამ ეს გადაწყვეტილება პოლიტიკურია. ვფიქრობ, საქართველო საბოლოოდ მიიღებს კანდიდატის სტატუსს, მაგრამ არა იმიტომ, რომ ეს მთავრობამ დაიმსახურა, არამედ იმიტომ, რომ ახლა ასეთი პოლიტიკური ვითარებაა ევროპაში. ევროკავშირი იაზრებს, რომ ეს გეოპოლიტიკური გადაწყვეტილებაა და საქართველო პროცესის მიღმა არ უნდა დატოვონ“. მისივე თქმით, ევროკავშირს არ ენდომება, რომ, ერთი მხრივ, საქართველოს და მეორე მხრივ, მოლდოვა-უკრაინის შორის ინტერვალი გაადრმავოს, რადგან, უარის შემთხვევაში, შესაძლოა, ეს ქვეყნები ერთმანეთს უფრო დაშორდნენ.

საც ყველამ ვიხილეთ და მოვისმინეთ მათი ლექციებიდან ამონარიდი. აბსურდული ისაა, რამ არ „ლექტორები“ არ დააკავეს.

ვის რომ ახალგაზრდული ჯგუფები მზადდება ყველგან, სადაც დასჭირდებათ, ცნობილი ამბავია...

ორგანიზაცია „კანვასი“ საქართველოს“ დირექტორი გიორგი მელა-

მიმდინარე წლის ბოლოს დაგეგმილი რევოლუციური სცენარისთვის ახალგაზრდული ჯგუფების მოზადების მიზნით ორგანიზაცია „კანვასი“ გამოიყენება

სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და მოქალაქეთა მშვიდობიანი თანაცხოვრების ინტერესებიდან გამომდინარე, გვსურს საზოგადოებას ვაცნობოთ, რომ სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურში მიმდინარე გამოძიების ფარგლებში მიღებული ინფორმაციით, 2023 წლის 25 სექტემბერს საქართველოში USAID-ის პროგრამის აღმოსავლეთ-დასავლეთის მართვის ინსტიტუტის მოწვევით ჩამოვიდნენ სერბეთის მოქალაქეები სინისა სიკმანი, იელენა სტოიჩინი და სლობოდან ჯინოვიჩი. აღნიშნული პირები დაკავშირებული არიან 2003 წელს საქართველოში განვითარებულ რევოლუციურ მოვლენებთან, სხვადასხვა წლებში კი მათ ასევე კავშირი ჰქონდათ სერბეთში, უკრაინასა და სხვა სახელმწიფოებში მიმდინარე ანალოგიურ პროცესებთან. ისინი აქტიურად ახორციელებდნენ საპროტესტო მუხტის წარმოქმნის მეთოდებისა და ძალადობრივი აქციების ჩატარების ტაქტიკის სწავლებას. წარმოადგენენ ორგანიზაცია „კანვასის“ მმართველ რგოლს, აგრეთვე, სინისა სიკმანი და სლობოდან ჯინოვიჩი არიან ორგანიზაცია „ოტპორის“ ყოფილი წევრები, რომელიც სერბეთში წარმოადგენდა ქართული ორგანიზაცია „კმარას“ ანალოგს.

ჯგუფების მოზადების მიზნით გამოიყენება ორგანიზაცია „კანვასი“, რომლის ბირთვსაც შეადგენს ორგანიზაცია „ოტპორი“. აღნიშნულ ორგანიზაციებს აქვთ გარკვეული პრაქტიკული გამოცდილება საზღვარგარეთის ქვეყნებში განვითარებულ რევოლუციურ პროცესებში მონაწილეობისა და ძალადობრივი საპროტესტო აქციების ორგანიზების სწავლების კუთხით.

აღნიშნული პირების საქართველოში ჩამოსვლის გაცხადებული მიზეზი იყო კულტურის სფეროში მოღვაწე ჯგუფებისთვის ტრენინგების ჩატარება „სტრატეგიული არამძალადობრივი ბრძოლის“ საკითხებში, მაგრამ გამოძიებით დადგინდა, რომ საქართველოში მათი ჩამოსვლის მიზანი მხოლოდ ეს არ იყო. კერძოდ, ვიზიტის რეალური დანიშნულება იყო იმ ახალგაზრდებსა და გავლენიან არასამთავრობო ორგანიზაციებთან კომუნიკაციის დამყარება და ტრენინგების ჩატარება, რომლებიც საქართველოში მიმდინარე წლის ოქტომბერ-დეკემბერში დაგეგმილი დესტრუქციული მოქმედებების და კანონსაწინააღმდეგო ქმედებების ბირთვი უნდა გახდნენ. მათ მიერ 2023 წლის 26-29 სექტემბერის პერიოდში ქ. თბილისში მდებარე სასტუმროში „იბისი“ მიმდინარეობდა არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სამოქალაქო აქტივისტების წარმომადგენლების, კერძოდ, ერთ-ერთი დიდი ჯგუფის გადამზადება, რომლებმაც გადამ-

მე ყოფილა. ეს ის „კმარელი“ გიორგი მელაძე ხომ არ არის, 2003 წელს სტუდენტები სერბული ანალოგის „ოტპორის“ მსგავს ახალგაზრდულ მოძრაობაში რომ გაერთიანდნენ, მათივე სიმბოლიკა (შეკრული მუშტი) აიღეს და სახელად „კმარა“ დაირქვეს? რასაც აკეთებდა „კმარა“ და როგორც იქცეოდა, ყველას გვახსოვს! (ეს მელაძე შავ-ნოდარას, ჩვენი ფანქლიანი ნოდალიკოს მხოლოდ მოგვარება, ნეტავ, თუ ნათესავდაც ერგება?)

ჰოდა, ეს გიორგი მელაძე აღმოფოთდა, არანაირ გადატრიალებას არ ვგეგმავო; ორგანიზაცია „ოტპორის“ წევრებს 2003 წლიდან ვიცნობ და მათთან ერთად, დაახლოებით, 2005 წელს შეიქმნა ორგანიზაცია „კანვასი“ და ვმუშაობთ „არაბაღადობრივი სამოქალაქო კამპანიების შესახებ ცოდნის გავრცელებაზე“; ამ საკითხებზე ტრენინგებს ვატარებ და 20 წელია, სამოქალაქო საზოგადოებასთან ამ ცოდნის გავრცელებაზე ვმუშაობ.

რა საინტერესოა, რა ცოდნას აძლევს ახალგაზრდულ ჯგუფებს, რა ცოდნითაც მამინ „კმარა“ იყო შეიარაღებული, თუ უფრო დახვეწილ ვერაგულ ფორმებს სთავაზობს?

ფაქტია, აღმოფოთდა და სახელმწიფოს მისდგა, ეს რა თქვა სუს-მა, ავტორიტარიზმის ცუდ ფორმასთან გვაქვს საქმე და როდესაც „არაბაღადობა“ ხდება დევნის საშინვე, ეს ყველასთვის ძალიან დიდი პრობლემა და შესაბამისი ადეკვატური რეაგირება სჭირდება.

რა თქმა უნდა, ესეც საინტერესოა, რა მიანიჭა „საქართველო კანვასის“ თავკაცს „შესაბამის ადეკვატურ რეაგირებად“, „მოლოტოვის კოქტეილები“ სროლა და პოლი-

ციელების ცოცხლად დაწვა, თუ ქალაქის დანგრევა, გნებავთ, მკვლელობები!

ახლახან ვნახე ერთ-ერთ სოციალურ ქსელში, სასაფლაოზე რაღაც სამარცხვინო და ამავდროულად, სამიში, გაპრანჭული გოგონა როგორ იქცეოდა მამაკაცის საფლავეზე. ხალხის რეაქცია არაერთგვაროვანი იყო, ეტყობა, ამ კაცმა სიცოცხლეში გააბრაზა, ეს გოგო დაექადა, ასე ვინამ შენს საფლავეზე და შეუსრულაო. მეტი რაღაც ტინის გამორეცხვა. კი, არაბაღადობრივად იქცეოდა, დაკრძალულ მიცვალებულზე როგორ უნდა ეძაღდა... სამწუხარო და საგანგაშოა, რომ ეს ქმედებაც ვიდეოცემისთვის ადეკვატური რეაგირება აღმოჩნდა...

სუს-ის განცხადებაზე მხოლოდ ორი სიტყვით გამოხატა რეაქცია მამუკა მამულაშვილმა — „იდიოტები არიან!“

იდიოტები არიან თუ გენიოსები, ამაზე მოგვიანებით მოგვიწვევს საუბარი, მაგრამ ის, რომ მამუკა მამულაშვილის სახელი არაერთხელ ახსენეს „ნაცმოსთან“ და მიხეილ სააკაშვილთან დაკავშირებით, რაც ყოველთვის უკრინიდან ჩამოყვანილ მეომრებს უკავშირდებოდა, არაფერს ნიშნავს ვითომ?

რას აკეთებენ ქართველი სამხედროები უკრაინაში, რას წარმოადგენს „ქართული ლეგიონი“ და რანაირად დაკომპლექტდა, ან როგორ ივსება ახალი წევრებით, ცალკე საკითხია. ფაქტი ის არის, რომ „ქართული ლეგიონი“ 2014 წლიდან იმყოფება უკრაინაში. 2022 წლის აპრილში რუსეთის საგამოძიებო კომიტეტმა განაცხადა, რომ დაქირავებულობის მუხლით სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა

„ქართული ლეგიონის“ 24 წევრის მიმართ, მათ შორის, მამულაშვილზეც.

ის, რომ საქართველოში სამოქალაქო არეულობა, რევოლუცია თუ სხვა, ნებისმიერი სახის დესტაბილიზაცია კვლავ უცხო ქვეყნების კოორდინაციითა და ფინანსური მხარდაჭერით იგეგმება და მათი მიზანი ძალადობრივი გზით ხელისუფლების დამხობა და ქვეყნის განადგურებაა, აშკარაა.

სუს-მა ორიოდე, მაგრამ გასაგები ინფორმაცია გვაძინო საზოგადოებას, რაც მხოლოდ პირამიდის წვერი იყო, თვითონ კი სრულად ფლობს ქვეყნისთვის საჭირო ინფორმაციას, კარგად იცის, რა სიღრმეზე აქვს პირამიდის საძირკველი, ვინ არიან ცოცხალი მუმიები და რა მავნებლობას გვგვაძენ მავნათა მიერ მიწოდებული „პაპირუსები“...

საქართველოს ხელისუფლება თუ მოწოდების სიმაღლეზე იქნე-

ბა და საკუთარი ქვეყნის ძალოვან სტრუქტურებში ქვეყნისა და ხალხის მოლაღატე მალაჩინოსნებს დროულად აღაგმავს, ვეღარც ვერც ბარიკადებს აღმართავს სტრატეგიულ ობიექტებთან და ვერც სამთავრობო შენობების დაკავება-ბარიკადირებას მოახერხებს, რომ აღარაფერი ვთქვათ სადმე ასაფეთქებელი მოწყობილობების შეტანა-აფეთქებაზე.

რა მარტივად იციან გადაწყვეტა — „უნდა იყოს მსხვერპლი!“ სხვისი ხელით ნარის მგლეჯავები არ გამოილია! რისი თქმა უნდათ, ვინც უნდა იყოს ის მსხვერპლი, ერთი სამართალდამცავი თუ ერთი სამოქალაქო პირი, ტრაგედია არ იქნება? შემდეგ კი სამოქალაქო დაპირისპირება რომ დაიწყო, რა მნიშვნელობა აქვს მსხვერპლის რაოდენობას, უკვე სტატიისტიკაში გადავა?

უმთავრესი ის არის, რომ საქართველოში რევოლუცია და ხელისუფლების შეცვლა მხოლოდ „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ არ აქვს ოცნებად. ეს სურვილი აქვთ იმ უცხო ქვეყნებსაც, რომელთაც ყველაფრით ხიზლავს საქართველო ქართველების გარეშე. რატომაც არა! საქართველო ხომ ყოველმხრივ სახარბიელოა, იდეალური გეოგრაფიული მდებარეობიდან დაწყებული, დამთავრებული მიწით, წყლითა და ჰაერით.

საქართველომ ყველანაირი უბედურება გამოიარა. კმარა!

უკრაინაში, თუ უნდათ, ახლიდან მოიწიონ და მოაწყობინონ „ვერომიდანი“! ისეც უქნიათ, კვლავ ვიქ-

ტორია ნულანდი მიუწვევიათ ფუნთუშების დასარიგებლად და საიქიოდან მაკკინის მისალოც დეპეშა დაელოდონ!..

P.S.
ბუდაპეშტში, ფიგურულ სრი-ალში დასრულებულ გრან-პრის ტურნირზე საქართველოს ნაკრების სახელით მოასპარევე წვეილმა გაიმარჯვა — ლუკა ბერულავამ და ანასტასია მეტოლიკინამ. საქართველოს ჰიმნის გაჟღერების წინ, ქართველმა სპორტსმენებმა ბრინჯაოს მედალონებს მიულოცეს და საპასუხო მილოცვაც მიიღეს, ხოლო მეორე ადგილზე გასულმა უკრაინელმა წვეილმა (ივან ზობტა და ვიოლეტა სეროვა) ხელის ჩამორთმევაზე უარი განაცხადა. ამ მოზარდებს, დიდი ალბათობით, სრულებით არ აინტერესებთ პოლიტიკა და რომც აინტერესებდეთ, უცნაური ქართულ-უკრაინული მეგობრობისას ვერაფერს გაიგებდნენ და არც სხვების დარიგების გარეშე მოიქცეოდნენ ასე.

უცნაური ამბების მომსწრე გავხდით ერთი მეორის მიყოლებით — კანადის პარლამენტში აპლოდისმენტებით შეგვდნენ მეორე მსოფლიო ომის მონაწილე 98 წლის უკრაინელ ვეტერანს, იაროსლავ გუნკას, რომელიც ნაცისტების შშ-ის მე-14 დივიზიაში მსახურობდა...

სამყარო აჭრილია, ნაცისტ SS-ელს ტაშს უკრავენ, რადგან რუსების წინააღმდეგ იბრძოდა...

6160 დაუშვილი

წვევტი როლი უნდა შეასრულონ ხელისუფლების ძალადობრივი გზით დამხობის პროცესების მომზადებასა და განხორციელებაში. აღნიშნულ პირებს ჩაუტარდათ სწავლება, თუ როგორ უნდა იმოქმედონ სამიხვედრე კერძოდ, ხელისუფლების, მართლმადიდებლური ეკლესიის, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის და სხვა უწყებების წინააღმდეგ, ასევე, გზებზე პიკეტების და ხელოვნური საცობების შექმნისა და ადმინისტრაციული შენობების წინ კარავების მოწყობის ტექნიკაზე, როგორ უნდა შეიტანონ მღელვარება ძალოვან სტრუქტურებში, რა ძალადობრივი პასუხი უნდა გაეცეს მათ კანონიერ მოთხოვნებს. მსმენელები შეამზადეს მოსალოდნელი დაკავებების პროცესისთვის და სწავლება ჩაუტარეს ასეთ დროს წინააღმდეგობის გაწევის ხერხებზე, აქციის მონაწილეთა დაფინანსების საკითხებზე, პარლამენტის შენობაში შეჭრაზე, მაუწყებლობის სადგურების გათიშვასა და ძალაუფლების ხელში აღებაზე, საქართველოს კანონიერად არჩეული ხელისუფლების ჩამოშლაზე, რა დროსაც მათ მიერ შედარებით ანალიზისთვის მოყვანილ იქნა სერბეთში განვითარებული რევოლუციური პროცესების არაერთი დრამატული მაგალითი.

სინისა სიკმანი, იელენა სტოისიჩი და სლობოდან ჯინოვიჩი 2023 წლის 29 სექტემბერს ადვოკატებისა და თარჯიმნების თანდასწრებით გამოიკითხნენ საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის გამომძიებლების მიერ, რა დროსაც ისინი შეეცადნენ შეენიღბათ მათი საქართველოში ყოფნის რეალური მიზეზი, მოსალოდნელი სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლო-

ბისაგან თავის არიდების მიზნით. აღსანიშნავია, რომ მათი ჩვენებები ეწინააღმდეგება გამოძიებით მოპოვებულ მტკიცებულებებს და რიგ დეტალებში არის ურთიერთგამომრიცხავიც.

სინისა სიკმანი, იელენა სტოისიჩი და სლობოდან ჯინოვიჩი 2023 წლის 30 სექტემბერს გაემგზავრნენ საქართველოდან ბელგრადის მიმართულებით.

წარმოგიდგენთ სინისა სიკმანის, იელენა სტოისიჩის და სლობოდან ჯინოვიჩის მიმართ მოსამართლის განჩინების საფუძველზე ჩატარებული ფარული საგამომძიებო მოქმედების შედეგად მოპოვებული მტკიცებულებების ნაწილს, რომლის განსაიდუმლოება მოხდა პროკურორის მიერ, საქმეზე მზარდი საზოგადოებრივი ინტერესებიდან გამომდინარე.

აქვე საზოგადოებას კიდევ ერთხელ შევახსენებთ, რომ ორგანიზაცია „კანვასის“ დესტრუქციულ გეგმებზე სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურმა განაცხადა წინმსწრებად გაავრცელა მიმდინარე წლის 18 სექტემბერს. ამჟამად საქმეზე მიმდინარეობს აქტიური საგამომძიებო და ოპერატიული-სამძებრო ღონისძიებები დანაშაულის ჩამდენ პირთა მხილების და სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის თავიდან აცილების მიზნით.

26-29 სექტემბერს USAID-ის დაფინანსებით ჩატარებულ კონფერენციას ორგანიზება „კანვას-საქართველომ“ და აღმოსავლეთ-დასავლეთ მართვის ინსტიტუტმა გაუწიეს. ოთხდღიან სწავლებას აღნიშნული ორგანიზაციების წარმომადგენლები და ე.წ. სამოქალაქო აქტივისტები ესწრებოდნენ.

ზურაბიშვილმა დაიწყო: 50 ლარი გასესხე, მაკრონთან უნდა ნაპილო!

„საერთო გაზეთის“ სტუმარია მხატვარი შოთა ბლურჯიძე:

— ბატონო შოთა, სუს-ის განცხადებაში ითქვა, რომ უკრაინა-პოლონეთის საზღვარზე მყოფი გარკვეული ჯგუფები საქართველოში გადატრიალების მოსაწყობად ემზადებიან.

— გამოდის, რომ უკრაინის ტერიტორიაზე, რომელსაც ჩვენ მეგობარ ქვეყანას ვუწოდებთ, ჩვენს წინააღმდეგ რაღაც მზადდება. თუ ჩვენ „სუვერენული“ ქვეყანა ვართ, მაშინ უკრაინის ელჩი უნდა გამოვიძახოთ, საქმის კურსში ჩავეყენოთ და აღნიშნული საქმის ან გამოძიება მოვთხოვოთ, ან მოსალოდნელი საფრთხის აღკვეთა. განცხადების გაკეთებიდან ხელისუფლების მომდევნო ნაბიჯი უკრაინის ელჩის გამოძახება, ნოტას გაგზავნა უნდა იყოს და არა ჩვენი დაზარალება. აბა, ჩვენ ხომ არ ვიმოქმედებთ, როგორც დავით ბაქრაძე გვეუბნებოდა: ჩანგლებითა და დანებით დაიცავით თავიო. მაგალითად, ისრაელის ხელისუფლება მსგავს ინფორმაციას რომ იგებდა, ლათინურ ამერიკაში, სადაც ფაშისტები ეგულებოდა, ფარულად სპეციალურ აგენტურას და სპეცრაზმს აგზავნიდა, მათ თვითმფრინავში სვამდნენ, ჩაჰყავდათ ისრაელში, ასამართლებდნენ და ციხეში უშვებდნენ. ეს ადამიანები, ვინც საქართველოში გადატრიალებას გეგმავს, რატომ არ სხედან დღეს ციხეში ან რა ნაბიჯები იდგმება ამისთვის, მე ეს მაინტერესებს.

ჩვენთან რა ხდება: უკრაინის წამყვანი პოლიტიკოსები, თავად პრეზიდენტიც პირდაპირ გვეშუქ-

რებიან: რუსეთთან საქმეს მოვრჩებით და თქვენ მოგხედავთო. არადა, ჩვენ მათთვის არაფერი დაგვიშავებია, პირიქით, აქ უკრაინული სკოლები გავუხსენით, მატერიალურად ვეხმარებით. მიუხედავად ამისა, მათი მთავრობის მხრიდან ჩვენს მიმართ უმადური დამოკიდებულებაა. მეტიც, უკრაინელმა სპორტსმენებმა ქართველებს გამარჯვება არ მიულოცეს. ეს არასწორია. ამ დროს, ნახევრად საომარ მოქმედებაში ვიმყოფებით ქვეყანასთან, რომელსაც ვეხმარებით. ჩვენმა მთავრობამ შესაბამისად უნდა იმოქმედოს, ან საერთოდ გაწვევით მათთან ურთიერთობა. პრინციპში, დიპლომატიური ურთიერთობა აღარც ვვაქვს.

— შეძლების ოპოზიცია, დასავლეთის ჩარევს გარეშე ქვეყანაში დესტაბილიზაციის პროცესი დაიწყო?

— საარჩევნო წელი მოდის და მტრის ხატის შექმნა ძალიან მოსახერხებელია. ოპოზიცია ხელისუფლებას, კანონს — ყველაფერს რუსულს ემახის, მმართველი ძალა კი გვეუბნება: ოპოზიცია ქვეყნის გასანადგურებლად ემზადებაო. მათი დაპირისპირების არ მჯერა. „ნაცები მოვლენ“-ს ძახილი აღარ მუშაობს. როდემდე უნდა ვიძახოთ: მგელი მოდისო.

— ბატონო შოთა, ანტიმაიდანის შექმნაზე რა აზრის ხართ?

— ამისთვის საქართველოში შესაბამისი სტრუქტურები არსებობს — თავდაცვის, უსაფრთხოების და სხვა. რისთვის გეჭირდება ანტიმაიდანის, მოქალაქეებმა თავად უნდა დავიცვათ საკუთარი თავი?! მაშინ გაეაუქმეთ სახელმწიფო, თუ რა ვქნათ?! თუ არსებობს კრიმინალური დაჯგუფება, რომელიც სახელმწიფოს წინააღმდეგ გადატრიალებას გეგმავს, მისი წევრები ციხეში უნდა ჩავსვათ. ანტიმაიდანის რას ნიშნავს? — მე რა გაგაკეთო, თუ ქვეყნის წინააღმდეგ შეიარაღებული გადატრიალება მზადდება, თოფი ავიღო და მათ ქუჩაში ვდიო?! თოფიც აქვთ და ტყვია-წამალიც, დააპატიმრონ, ვინც დასაპატიმრებელია და ამით მორჩება. ანტიმაიდანის არ არის საჭირო, სახელმწიფომ უნდა იმოქმედოს.

— ყველაფერი მიმართულია იქეთკენ, რომ საქართველო დამარცხდეს? ლობისტების დახმარებით, ოპოზიცია, ალბათ,

იმასაც მიაღწევს, რომ სტატუსი არ მოგვცენ და მერე არეულობა მოაწვონ.

— ყველაფერი იმისთვის კეთდება, რომ ეს დიქტოტომია შენარჩუნდეს და მკვდარი ადგეს. „ნაც-მოძრაობა“ უკვე წლებია, ხელოვნურ სუნთქვაზე ჰყავთ. მიზეზი ისაა, რომ ნაცები არჩევნებს საგრძნობლად აიაფებენ. დიახ, ეს საოცრად კარგი ინსტრუმენტია იმისთვის, რომ არჩევნები უფრო იაფი დაჯდეს.

— წელიწადზე მეტია, სტატუსის მონიტინგზე, 12-პუნქტიანი დაჯილდების შესრულებაზე ვმსჯელობთ. რა არის ასეთი ამ კანდიდატობაში?

— ამაზე არაფერს საუბრობს. მართლაც საინტერესო იქნება განმარტება: რისთვის ვიკლავთ ასეთ თავს, რას გვაძლევს ეს კანდიდატობა, შაქარ-ყინულს დაგვირიგებენ თუ რა მოხდება?! თურქეთს 30 წელია, კანდიდატის სტატუსი აქვს. რა მისცა მას კანდიდატობამ მატერიალური თვალსაზრისით, რა შეიცვალა?! ახლა უკრაინაც კანდიდატია, რაიმე პრეფერენციები მიიღო? თუნდაც ევროკავშირის წევრი გახდეთ, ეს უსაფრთხოების კუთხით იქნება მნიშვნელოვანი?! სხვა საკითხია ნატო-ში გაწევრიანება, რომელიც შეიძლება, უსაფრთხოების ერთგვარი გარანტი გახდეს. მოქალაქეებისთვის, აი, ამის ახსნა საჭირო. შეიძლება, კანდიდატობა ბევრ კარგ რამეს იძლევა, რაც არ ვიცი და ხომ უნდა გამაგებინონ. თუ სტატუსს არ მოგვცემენ, ეს კბილებმოცვეთილი დრაკონი „ვაეა-მედიდან“ გამოვარდება, თუ რა მოხდება? საშიში დრაკონი ამჟამად მოთვინიერებულია, შინაურია. რეალურად, უკვე ყველა იცის, ის ვისი დრაკონიც არის.

— უგულავამ, მიშა ცემენტია, რომლის გარეშეც უნდა გავერთიანდეთ...

— ცემენტი არა, ბეტონი.

— ოპოზიციაში დიდი გაერთიანებები, ალიანსები იკვრება. მიშამ უბრძანა: უწვევტი აქციები დაიწყო...

— ერთი სული მაქვს, აქციებს როდის დაიწყებენ, პირდაპირ ჩემი ფანჯრიდან ვუყურებ ამ ქართული პოლიტიკური ფოლკლორის ანსამბლს. მთელი კვარტალი მათი მუსიკალური ნიჭის მომსწრენი ვართ — სასტვენები, სირენები. ახლა დაემატა დიდი დოლი,

რომელზეც გამეტებით უბრაზუნებენ. მოკლედ, აქციები დოლ-გარმონის ფონზე, ფშტვენა-ფშტვენით მიმდინარეობს. ძალიან დიადი ხალხია შეკრებილი. ქართველი ხალხი კი ამ დიდი სპექტაკლის შემყურენი ვართ. როგორც ჩანს, პოლიტიკურ ველზე მხოლოდ ესენი უნდა დარჩნენ და სამეფო კარის თამაშები ერთმანეთში სერიოზულით გაგრძელდეს. ქართველი ხალხი ცალკეა, თუმცა მას ჰყავს პატრონი — ეკლესია, პატრიარქი და ღმერთი. მთავარი რწმენა, ქვეყნის სიყვარული, ქართული კულტურა და ზნეობრივ მაგალითზე ბავშვების აღზრდა.

ომში, უკრაინა ომს იგებს?

— რუსეთ-უკრაინის ომი მიმდინარეობს ომის კანონების ყველანაირი დარღვევით. ეს ომი დადგმულია. თუ მოწინააღმდეგის განადგურება გინდა, პირველ რიგში, მისი კომუნიკაციები, მარაგები უნდა განადგურო, რაც არ ხდება — ევროპაში უკრაინის გავლით ისევ მიდის გაზი, ნავთობი, ხიდები, რკინიგზა არ ფეთქდება, ვაჭრობა მიმდინარეობს, იარაღის წარმოება ორჯერ გაიზარდა. სამაგიეროდ, ადამიანები იხოცებიან. ასეთი ომი არსად მინახავს. ეს ცინიკური ომია. ამერიკის მიერ გამოყოფილი 111 მილიარდიდან 31 — გაქრა!

— გვარამიამ, პოლიტიკაში გბრუნდებიო...

— ნაცთა გვარამიის გამოშვებამ სათანადო ეფექტი არ იქონია. ძალიან ცუდი სპექტაკლის მომსწრენი ვართ. ქართველი მაყურებელი, თეატრის იქნება თუ კინოსი, მაღალი დონის პროდუქტზეა აღზრდილი და ასეთ მდაბიო, მდარე გემოვნების დადგმების ყურებას არც იკადრებს. ამ ამბავს მიშას გამოშვებაც არ უშველის. ჩვენ მშვიდად უნდა ვიყოთ და დავაკვირდეთ, როგორ განვითარდება ეს ვამპუკა, რაც ქართული პოლიტიკის ზუსტი განსაზღვრებაა.

— პრეზიდენტის იმპიჩმენტზე რას ფიქრობთ?

— ესეც ვამპუკას ნაწილია. ზურაბიშვილი გადანახული ფულით მოგზაურობს. გაწყდა ქალი წელში. წინა კვირას ფული ჩემგან ისესხა. დამირეკა, 50 ლარი ხომ არ გაქვს, მაკრონთან უნდა ჩავიდე ველოსიპედითო. საწყალ პენსიონერს ასე აწამებენ. რა გითხრათ, ამაზე სერიოზული პასუხი როგორ გავცეთ.

— რა ხდება რუსეთ-უკრაინის

რაც შეეხება რუსეთს, ბუნებრივია, მას საქართველოში ინტერესები აქვს და შეეცდება, არჩევნების წელს თავისი ვირიცი აქ დააბას. იგივეს შეეცდება ყველა პოლიტიკური მოთამაშე: თურქეთი, ირანი, საფრანგეთი და ასე შემდეგ. თავად რუსეთში დასავლეთის ინტერესი ძალიან გამოკვეთილია. ვინც იცის რუსეთის პოლიტიკა, დამეთანხმება, რომ მას სათავეში გამოკვეთილად მუშაობს ხალხი უდგას. რუსეთი რუსი პატრიოტების ხელში რომ იყოს, მასთან არაერთი პრობლემა არ გვექნებოდა. საქართველოს გარეშე კავკასიაში რუსეთის ინტერესები დაცული ვერ იქნება. ახლა რა ურთიერთობაშიც იმყოფება რუსეთი საქართველოსთან, ეს მხოლოდ თავად მისთვის (რუსეთისთვის) არის მანებელი. ვისურვებდი, რუსეთის სათავეში უფრო ადეკვატური ხელისუფლება მოსულიყო, რომელიც რუსი ხალხის ინტერესებს გაითვალისწინებს.

თამარ შველიძე
555 23 28 24

სადას გათხოვრა - იმ გაერთოხრა

უკვე მართლა ძალიან მომწვინდა იმ სალომე ზურაბიშვილზე საუბარი, რომელსაც საქართველოს პრეზიდენტობა სრულიად დაუმსახურებლად დააბრუნა თავზე ერთმა კაცმა და ერთმა პარტიამ, ის კი ამპარტავნულად აცხადებს, ოფიციალურად არ ვარ უფლებამოსილი, მსოფლიოს მასშტაბით ვიწაწწალო, მაგრამ რწმენით ვმოქმედებ, მიმაჩნია, რომ ქართველმა ხალხმა მომანიჭა მანდატი და ეს უნდა ვაკეთო.

რომელმა ქართველმა ხალხმა მიანიჭა მანდატი, რომელ ხალხსაც მიამბა, აქ რას მომივარდით, პრეზიდენტის სასახლეში, ხალხი კი მის იმპიუმენტს ითხოვდა, თუ შეგაფრთხილებ რომ ლანძღვდნენ იმათ? ან იქნებ, გვარამიამ მიანიჭა, რომელიც უშევრო სიტყვებით მოიხსენიებდა, მის პირად წარსულს სამარცხვინო კონტექსტში ქექავდა, მან კი შეიწყალა? ორი პოლარიზებული პოლიტიკური ძალა ამ საწყალ საქართველოში და ორივე მხარე საქართველო სკამიდან მის დაუყოვნებლივ მოშორებას ითხოვდა და რომელმა ქართველმა ხალხმა მიანიჭა რაიმე მანდატი, ასე დაუსრულებელი უთავმოყვარეობა რაღა სენია, ნეტავ, საიდან შეეყარა?

კარგი, გავიგეთ, რომ მისი დიდი ბებია ერთი რიგითი მეძავი იყო, მაგრამ რას გადაგვაცოლა მთელი საქართველო თავის საეჭვო გენეტიკას?

ვიფიქრე, აღარ ჩავეციები, მეც ვინმე გვარამია ხომ არ ვარ-მეთქი, მაგრამ თვით მას არ ასვენებს გამჩენი და მე რაღა მენაღვლება.

მაშასადამე, ნიკო ნიკოლაძის პიროვნებით თავმოძვრივ ცრუ-სალომეს დიდი ბებია, ანა მაკაროვას მიერ მითოვებული შვილი, ნინო მაკაროვა ნიკო ნიკოლაძის სათანო მეუღლემ სადაც მიბარებული მოიძია და დიდუბურბოვანმა ნიკო ნიკოლაძემაც შეიღალა აღიარა, მისცა გვარი, კარგი აღზრდა-განათლება და წარმატებით გაათხოვეს იმ დროს ცნობილ საზოგადო მოღვაწეზე, იურისტ ივანე ზურაბიშვილზე. მათ (ნინოს და ივანეს) შეეძინათ სამი შვილი, ვაჟები: არჩილი, გიორგი და ლევანი. გიორგი არის ელენე კარერი ზურაბიშვილის მამა, რომელიც „სოცეტოლოგიის“ დედოფლის სახელით არის ცნობილი და დედით ორლოვანა. მოგეხსენებათ, ძირითადად, დედის ხაზია ბავშვის მეტყველებაში მნიშვნელოვანი. შესაბამისად, რადგან შობილები განქორწინდნენ და ელენე დედისთან იზრდებოდა, მან არ იცოდა ქართული, რუსი დედის გავლენის ქვეშ იყო. ელენეს ჰყავს ვაჟი, ემანუელ კარერი, საფრანგეთში ცნობილი მწერალი.

ბატონები, გურამ შარაძე და იაკობ ახუაშვილი ბევრ საინტერესოს მიაშობდნენ წლების წინათ სალომე ზურაბიშვილსა და ჯანრი კაშიაზე, „300-თა კომიტეტს“ და „მასონთა ლოჯიას“. დიდად არ ვაქცევდი ყურადღებას მათ ნაამბობს, მით უმეტეს, წარმოდგენა არ მქონდა, ვინ იყო სალომე ზურაბიშვილი, მაგრამ ის კი დამახსოვდა, რომ ამ ქალბატონმა თავისი ფრანგული კარიერა საკუთარი ბიძაშვილის, ელენე დანკოსის დახმარებით დაიწყო, რომელიც საფრანგეთის ყოფილი პრეზიდენტის, ჟაკ შირაკის მრჩეველი იყო.

არც იმას ვაქცევდი ყურადღებას, რომ თურმე გარკვეულ პირთა გაერთიანების მიერ საქართველო საქესპერემენტო ქვეყნად იყო შერჩეული და მავანთა მიერ დაგეგმილი პროექტები უნდა განხორციელებულიყო...

ქალბატონი ელენე ზურაბიშვილი-ორლოვა-კარერი-დანკოსი 90-იან წლებში საფრანგეთის აკადემიის წევრად აირჩიეს, შემდეგ კი — მუდმივ სწავლულ მდივნად. ეს იყო პირველი შემთხვევა, როდესაც საფრანგეთის აკადემიის სათავეში ქალი მოექცა. ელენე კარერი-დანკოსი 23 წლით იყო უფროსი სალომე ზურაბიშვილზე. ის იყო მისი უახლოესი ადამიანი, დამრიგებელი, მრჩეველი, გზამკვლევი და, როგორც ამბობენ, სორბონის უნივერსიტეტშიც მისი მითითებით ჩააბარა და ყველა სამსახურშიც მისი რეკომენდაციით დაიწყო მუშაობა. ელენე კარერი-დანკოსი პუტინის უახლოეს მეგობრადაც მიიჩნეოდა და პუტინს ლომონოსოვის დიდი ოქროს მედლითაც ჰყავდა დაჯილდოებული.

ეს ისე, რაც გამახსენდა, მაგრამ ეგებ, მართლაც უტყუარ ინფორმაციებს ამხელდნენ პატივცემული ბატონები, მაგრამ არავინ უსმენდა?

ცხადია, იმ დროისთვის საქართველოს ყოფილი საგარეო საქმეთა მინისტრი სალომე ზურაბიშვილი თბილად მოიხსენიებდა საკუთარ ბიძაშვილს, ელენეს, მინისტრი, რომელიც მოულოდნელად საფრანგეთიდან „გამოგვიცხო“ მტარვალმა სააკაშვილმა. მაშინ ვფიქრობდით, „ვეროპუბში“ გაზრდილი და გაქეჟილი ქალი საქართველოს რამეში აუცილებლად წაადგებოდა, ვინ წარმოიდგენდა, რომ წაადგებოდა კი არა, თავის ტკივილად გაგვიხდებოდა მისი ჩიქორთული ქართულიც, ქცევაც, ვეტრობიც, შეწყალუბებაც და, საერთოდ, ყველაფერი, რასაც გაეკარებოდა.

ქვეყნის პრეზიდენტმა ის უპირველესი პერსონაა, რომელიც პატივს უნდა სცემდეს ქვეყნის კონსტიტუციას. ეს ქალი კი, უპირველესად, თვითონვე თელავს ფეხით ქვეყნის კონსტიტუციას და არადა დაგიდევს, ვინ რაზე მიუთითებს, რას უკრძალავს და რას არიგებს — მე ასე მინდაო და იქით ქართველ ხალხს ადებს ხელს, ხალხის შეკვეთას ვასრულებო. რომელი ხალხის შეკვეთას ასრულებს, ხმა რომ არ მისცა საპრეზიდენტო არჩევნებში და მხოლოდ იმის გამო გაისარჯა, მეორე ტურში რომ ნაციონალ კანდიდატს არ მოეგო? იმ პატივცემულ გრივად ვაშაძეზე ის მაინც ვიცოდი დადასტურებულია, ვინ იყო და რა საგარეო კურს-ვექტორებსაც „დადებდა“, ეს ხათაბალა ქალი კი აბსოლუტურად არაადეკვატური უთამოყვარეო არსებაა არაჯანსაღი ამბიციებითა და ურცხვობით დახუნძლული.

საინტერესოა, როგორც თვითონ ამბობს, ხალხის მიერ მანდატიცემული, ხალხის აზრებს არ კითხულობს სოციალურ ქსელში? მე, როგორც საქართველოს რიგით მოქალაქეს, უხერხულო-

ბის განცდა მეუფლება, როდესაც მის შესახებ სრულიად უცნობი ადამიანების შეფასებებს ვკითხულობ, ხშირ შემთხვევაში, ფრიად შეურაცხყოფელსა და უცენზუროს. არ მინდა, ჩემი ქვეყნის პრეზიდენტი, მით უმეტეს, ქალი, სალანძღავი იყოს, მაგრამ ჩვენ ხომ მოჯადოებული საქრეზიდენტო სკამი გვაქვს — ვინც მას გაეკარა, ყველას გონება დაეხინდა... ყველაზე მსუბუქი შეფასება ასეთი იქნება: მე არ ამიჩვენია პრეზიდენტად საქართველოს მოღალატე, გონებაჩლუნგი, გაურკვეველი წარმომობის გვარამიას ძუკნაო, რა ხასიათზე დადგები ამისი წამკითხველი?

საქართველოს მავნებელ რეზიდენტ-პრეზიდენტ სალომე ზურაბიშვილს ამჯერად ბალტიის ქვეყნებში ვიზიტები უნდოდა და მოითავა კიდევ, ახლა საით გაპქუსლავს, ნეტავ?

ჯერ საქართველოს მოქალაქე-

გო, ბარი-ბარში ვართ, არც ჩვენ გვესმის მისი ჩიქორთული, მაგრამ როგორ დავიჯეროთ, რომ არც მის ადვოკატებს ესმით?!

კი, ბატონო, განიხილა საკითხი საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმმა სხდომის თავმჯდომარის, ბატონი მერაბ ტურავას, მომხსენებელი მოსამართლის, ქალბატონი ევა გოცირიძისა და სხდომის წევრების მონაწილეობით, მაგრამ რა შეიცვალა? გნებავთ, ორი კვირის შემდეგ გამოუტანოს სასამართლომ ვერდიქტი, გნებავთ, ორ დღეში. როდესაც პრეზიდენტის ადვოკატები სატატუსაა და უფლებამოსილება-კომპეტენციას ვერ განასხვავებენ, რაღა უნდა თქვას ადამიანმა? ალბათ, ის, რასაც თვით სალომე იტყვოდა: რაც იქნება-იქნება, ყველაფერი კარგად იქნება!

სალომე ზურაბიშვილმა სა- მომავლოდ ისე იხიერა საკუთარი ოჯახის წევრების სასარგებლოდ,

ები ითხოვდნენ მის იმპიუმენტს, ახლა ხელისუფლება ითხოვს. მიუხედავად იმისა, რომ იმპიუმენტი პროცესია, რომელსაც თავისი პროცედურები აქვს და, შესაძლოა, იმდენად გახანგრძლივდეს, რომ მოსწყინდეთ ლოდინი, მაინც ითხოვს, რადგან ქვეყნის კონსტიტუციის დაცვა ღირსების საკითხია. რაც შეეხება რეზიდენტ-პრეზიდენტს, მას სამარცხვინოდ მოისერიან პოლიტსანაგვეზე!

რეზიდენტმა-პრეზიდენტმა, უცხოური გავლენის აგენტმა, სალომე ზურაბიშვილმა უკვე მერამდენედ შეურაცხყო საქართველოს პრეზიდენტის ინსტიტუტი, უხეშად ჩაერია მართლმსაჯულებაში და უღალატა ხალხს, რომ სათვალავი აგვერია!

საქართველოს რიგითმა მოქალაქეებმა დავიზებირეთ საქართველოს კონსტიტუციის 54-ე მუხლის პირველი პუნქტი; საქართველოს კონსტიტუციის 52-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი; საქართველოს კონსტიტუციის 78-ე მუხლი. და ეს ქალი, საქართველოს პრეზიდენტი, სალომე ზურაბიშვილი რა განდა ასეთი შეუსმენელი, ვინ აქეზებს ასეთი, რომ არც რაიმეს წაკითხვა უნდა და არც არაფრის შესმენა?!

38-ჯერ აუხსნეს და ერთხელაც ვერ გაიგო. კარგი, მან ვერ გაი-

ბამისად, მათვე მასპინძლობს ორბელიანების სასახლეში და მათ ებაასება, მათთან იფიცება, რომ საქართველოსთვის იღვწის, საქართველოს ევროინტეგრაციაზე აბოღებს და სიხარულით აღკარის საქართველოს ევროპის კართან დგომით. რუსეთი ცუდია და არ შეიძლება, რუსეთი საქართველოს მომავალი იყოს. რუსები — მაკაროვები და ორლოვები თავისკენ მოიკითხოს, ჩვენ რას გვეკითხნენ, ნეტავ? მცირე ხნის წინათ ევროკავშირის წევრობის ღირსები არ ვიყავით და ახლა რატომ ამოატრიალა პლასტინკა, ეჭვი აქვს, რომ კანდიდატის სტატუსს მოგვცემენ და საკუთარი პერსონის ჩაკეცება უნდა, ვითომ მუხლჩაუხრებლად იღვწოდა და ისე გაისარჯა, რომ სტატუსი მისი ხათრით მოგვცეს?!

ღონაღდ ტუსკის თქმით, არჩევნებში გამარჯვების შემთხვევაში, პოლონეთის მმართველი პარტია პოლონეთს ევროკავშირიდან გაიყვანსო: სლოვაკეთსაც აღარ უნდაო... ეტყობა, სანამ მთლად დაემლებათ, რა დროს 12 პუნქტიო და გამოთავისუფლებულ ადგილ-

ზე საქართველოს „ჩადებენ“. კი, მაგრამ, ვინც ევროკავშირის წევრია, ის რომ გარბის იმ რაღაც კავშირიდან, ჩვენ რატომ მიველტებით ასე ფანატურად? ალავ-ალავ კიდევ რამდენიმე წევრი ქვეყნის დაქადნება მოვიხსინეთ, თუმცა ისინი როგორღაც გააჩუმეს. დიდმა ბრიტანეთმა რომ დატოვა ევროკავშირი, მოკლედ მოგვაცხენა, რაშიც იყო საქმე, ევროკავშირის წევრობა ჩვენი ქვეყნის ინტერესებს ეწინააღმდეგებოდაო და არც ეს გავიგეთ, რა გვჭირს ასეთი შეუსმენელი ჩვენი პრეზიდენტებით?

ევროკავშირის დაშლის პროცესი დაწყებულია, მხოლოდ დროის ამბავია და არცერთი გონიერი ქვეყანა არ დარჩება მის კავშირში, ჩვენივე სტატუსის მოცემა კი მხოლოდ პოლიტიკური ვაჭრობა-საქულაციის პროცესია ჩვენი ხელისუფლების წინააღმდეგ და არა მხოლოდ მათ წინააღმდეგ. ასე იქნება სხვა ხელისუფლებების დროსაც, გაანჩია, რამდენად გაიტანენ თავისას.

ბორელმა რომ თქვა, ევროპა აყვავებული ბალნარია, დანარჩენი მსოფლიო კი ჯუნგლებით, ეტყობა, ძალიან სჯერათ მავანთ მისი ამ სიტყვებისა და არ უნდათ ჯუნგლებში...

6160 დაუშვილი

სალომე ზურაბიშვილი ანტიკორუპციული რეფორმის ინიციატორი

მომდინარე პოლიტიკურ საკითხებზე „საერთო გაზეთთან“ საუბრობს პოლიტოლოგი ვინა პაპაშვილი

- ბატონო ვინა, ცოტა ხნის წინ სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურმა გააშთქრა „ნაციონალური მოძრაობის“ სამოქმედო გეგმა, რის მიხედვითაც ისინი „მაიდანის სცენარს“ გეგმავენ, იმ შემთხვევაში, თუ საქართველო ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსს ვერ მიიღებს. გეგმა კი გაიშთქრა, მაგრამ საფრთხე მათი მხრიდან აღარ არსებობს?

- „ნაციონალური მოძრაობა“, ქვეყნის მტერი, ნებისმიერი ხერხით ცდილობს ხელისუფლებამო დაბრუნებას, მაგრამ აქ არის ერთი ტრაგიკული კომპონენტი - მათ უყვართ სისხლისღვრა და რადგან ეს 7-9 მარტს არ გამოუვიდათ, ვერ მოაწყვეს ეგრეთ წოდებული ჭკვლევა, რომ მსხვერპლი გვეყოლოდა და შემდეგ ეს ხელისუფლებას დაბრალდებოდა, ეძებენ მომენტს, იქნებ, როგორმე თავიანთი ბოროტული ჩანაფიქრი განახორციელონ. არავის არც ერთ გონიერ ხელისუფლებას არ უღირს თუნდაც ერთი ახალგაზრდის, ერთი ადამიანის სიკვდილი ხელისუფლებამო ყოფნის ფასად, მაგრამ ამას გაიძვერა, სისხლის მოყვარული „ნაციონალური მოძრაობა“ ვერ გაიგებს. რაც სუს-მა გააკეთა, ეს არის აისბერგის წვერი. რასაკვირველია, მათ იციან, რომ ქვეყანაში გადატრიალება იგეგმება, თუმცა, სუს-ის საჯარო განცხადება იმის მეთაურსაც კი არ ასახავს, რაც რეალურად ხდება. რეალობა უფრო მძიმეა, რასაც ჩვენ ვხედავთ საჯარო სივრცეებში, ტელევიზიებში, „ნაციონალურებში“ და ასე შემდეგ. მადლობა ჩვენს სამართალდამცველებს, რომ ყველაფერს აკონტროლებენ და ხელი უდევთ ქვეყნის პულსზე. ასეც უნდა იყოს, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური უნდა იყოს მოწოდების სიმაღლეზე და აღკვეთოს არამხოლოდ „ქართული ოცნების“, არამედ, ქართული სახელმწიფოს, ქართველი ხალხის წინააღმდეგ მიმდინარე აქტივობები.

სამწუხაროა, რომ ამ ბინძურ თამაშში ჩართულია ქვეყნის პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი. იგი ვერ აცნობიერებს, რომ ვინც ქართულ სახელმწიფოს ეწინააღმდეგება, ის ეწინააღმდეგება არამხოლოდ სამართალდამცველებს და ხელისუფლებას, არამედ ქართველ ერს, რომელიც „გადატრიალებას“ არ დაუშვებს. გვახსოვს, რაც ხდებოდა 90-იან წლებში, მაგრამ ეს საქართველოში

აღარ განმეორდება.
- როგორც პარლამენტის თავმჯდომარე შედეგადაა პაპაშვილიმ განაცხადა, პრეზიდენტმა საზღვარგარეთ თვითნებური ვიზიტებით სანქციების თემა „გააცოცხლა“, თორემ საქართველოს აღარავინ სთხოვდა სანქციების დაწესებას...

- სამწუხარო რეალობაა, რომ პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი ანტიქართულ მოქმედებას ეწევა, რაც თავიდან არ დაშალა სხვადასხვა მეთაურებში. აბსოლუტურად მართებული იყო საქართველოს ხელისუფლება, როდესაც მას საზღვარგარეთული ვიზიტები აუკრძალა. სრულიად აპოლიტიკური ელემენტარული სხედება, რომ სალომე ზურაბიშვილი არის ნაძირალი, ბუნებრივ მოღალატე ადამიანი, ის არის აფეციალურად „ომის პარტიის“ წარმომადგენელი, მაგრამ ჩნდება კითხვა: რად უღირს მას, რომ ასეთი სამარცხვინო პოლიტიკური პერსონაჟი იყოს?!

კონსტიტუციის მიზანმიმართულად დამრღვევი პრეზიდენტი ყოველდღიურად თავხედურად ამტკიცებს, რომ „აგენტოკრატიის“ ყურმოჭრილი მონაა. ასეთი რა ვალი აქვს „გლობალური ომის პარტიის“, რომ საკუთარ სახელმწიფოს უპირობოდ არაფრის მომცემი საზღვარგარეთული პირადი ვიზიტებით, - ეს უცნობია!
„აგენტოკრატიის“ ვასალი; ზურაბიშვილი უცხოეთში აღვივებს ახალ მავნებელურ მისიჯს ევროკავშირის სტატუსის ჰაბოთეტურ არმონიჭებაზე - ვითომ საქართველო არ ასრულებს საერთაშორისო სანქციებს. წარმომადგენია, რა საუბარი ჰქონდა ლატვიის პრეზიდენტთან, ედგარს რინკევიჩსთან, რომელმაც მედიასთან ფარისევლურად, უტიფრად განაცხადა, რომ თურმე საქართველო უნდა შეუერთდეს ევროკავშირის სანქციებს რუსეთის წინააღმდეგ. არადა, საქართველო პირნათლად ასრულებს რუსეთზე საერთაშორისო სანქციების რეჟიმს, რაც, რამდენიმე თვის წინ თბილისში მყოფმა სანქციების მთავარმა კურატორებმა აშშ-იდან და ბრიტანეთიდან, აღიარეს. სხვა დანარჩენი კი არის უტიფარი ლაყბობა.

- თუმცა, თუ ჩვენი „დაუმინებელი მეგობრების“ შენიშვნებს გაავითვალისწინებთ, შესაძლოა, პრეზიდენტის წინააღმდეგ გამოცხადებულმა იმპინენტმა ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსის მიღებაში ხელი შეგვიშალოს და საქართველო, ერთ-ერთი ლიდერი ქვეყანა სამეულში, ამჯერადაც სტატუსის გარეშე დარჩეს...

- თუ ბრიუსელმა ამჯერადაც

გადადო სიმბოლური სტატუსის მონიჭების საკითხი, გამოდის, რომ ევროკარტებს სურთ საქართველოში დესტაბილიზაცია, ვერ აცნობიერებენ ახალ გეოპოლიტიკურ რეალობას, მათ შორის ჩინეთისა და საქართველოს სტრატეგიულ პარტნიორობას და კრემლის ანტიდასავლურ პროპაგანდას უწყობენ ხელს. სტატუსი უნდა მივიღოთ დამსახურებულად, რაზეც ზეაქტიურად მუშაობენ პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილი, პარლამენტის თავმჯდომარე შედეგადაა პაპაშვილი და მმართველი გუნდი.

სალომე ზურაბიშვილი მოწოდებით ანტისახელმწიფოებრივი ელემენტია და ამას არც თვითონ მალავს. როგორც რეგითი ამომრჩეველი, მოეწოდებს მმართველ გუნდს, რაც შეიძლება მალე აღკვეთონ პრეზიდენტის ანტიკონსტიტუციური ქმედებები. დაუშვებელია, ასეთი პოლიტიკური აქტორი ლავირებდეს ქვეყნის სახელით.

- გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ნიკა გვარამია პოლიტიკაში მოდის, თუმცა რა მისია ექნება მას „ნაციონალური მოძრაობაში“, ჯერ უცნობია.

- ნიკა გვარამია, დიდი ხანია, პოლიტიკაშია. არ აქვს მნიშვნელობა, ის ციხეში იჯდა, პოლიტიკური ტელევიზიის ხელმძღვანელი იყო... ის ერთ-ერთი შემოქმედია იმ პროცესებისა, რაც საქართველოში მიმდინარეობს. გლობალურმა ომის პარტიამ „ნაციონალურებს“ დაავალა ოპორტიკური სპექტრის ფართოდ გამსივლი, თუმცა რანაირად და როგორ, ეს თავად ინსტრუქციის გამცემსაც არ იცის, რადგან ბოლომდე ვერ ერკვევა ქართული საზოგადოების რეალურ განწყობებსა და სურვილებს. თანაც საფუძვლად იყენებს არჩევნების შედეგებს მუდმივად აცდენილ ენ-დი-აი-სა და აი-არ-აი-ს ვერც ერთ წოდებულ სოციოლოგიურ კვლევებს. ზოგადად, ამ ამერიკული ორგანიზაციების გამოკითხვები სხვაგან არ ამახინჯებენ საზოგადოებრივ-პოლიტიკური რეალობის სახეს, თუმცა, საქართველოს შემთხვევაში, საველე სამუშაოების შემსრულებლები „ნაციონალურების“ აფილირებული პერსონაჟები არიან.

„ნაციონალური მოძრაობის“ ყოფილი თავმჯდომარე ნიკა მელია აცხადებს, რომ პარტიაში მძიმე რეალობა და ბევრ საკითხთან მიმართებაში ფუნდამენტური განსხვავებაა. მისი თქმით, თუ დარწმუნდება, რომ ერთად ყოფნა, ერთი პარტიის ნომრის ქვეშ მოქმედება შეუძლებელი იქნება, სხვა პლატფორმიდან მოუწევს ბრძოლა.

„აგენტოკრატიის“ ვასალებში ორჭოფობა იმაზე, რეალურად

დატოვებს თუ არა ნიკა მელია „ნაციონალური მოძრაობის“ შექმნის თუ არა ახალ რადიკალურ პოლიტიკურ წარმონაქმნს და თუ შექმნის, ვისთან ერთად?! საკითხავია, თავად მელიამ და მისმა ანტიურაქმმა თუ იცის, დააფუძნებენ რამეს ომის პარტიის ახალი, ურეიტინგო ბრენდით, თუ შეუერთდებიან რომელიმე ეგრეთ წოდებულ მესამე, ანუ კომიკურ ძალას, მაგალითად, სერტიფიცირებული თაღლითების, მამუკა ხაზარაძისა და ბადრი ჯაფარიძის „ელლოს“?! თავიდან რომ ხვდებიან, რომ ნულ-ჯამოვანი პოლიტიკური რეალობის თამაში რეიტინგების ვითომ გაზრდის დაუკლებელი, მაგრამ ფუჭი სურვილი? ან იქნებ, „ქურქუმალ-ვალისკი-ვაით“ საბიუჯეტო მთავრობის ვითომ დევნილი მელია ასეთივე სუპერარაერტიკულ

ლის რევანშისტული კონგლომერატი არჩევნებზე არ არის ორიენტირებული. მთავარია, საქართველოში ნებისმიერი მიზეზ-საბაბით სიტუაციის აყვარება და ხელისუფლების წვობიდან გამოყვანის მცდელობა, რათა ასეთ ჰაბოთეტურ შემთხვევაში, ომის პარტიის უცხოელი აქტორები ააყვინონ გამოგონილ ავტოკრატიასა და დიქტატურაზე.

თუმცა, ეს იაფფასიანი მძაფრსიუჟეტის შაბილო-სერიალი უკვე ნანახი გვაქვს, შესაძლოა, ცენზარი ოდნავ მეცვალოს, ვითარება ვითომ გაამძაფროს, მაგრამ ეპილოგი იგივე იქნება - „ნაციონალიზმის“ ჩვენს საზოგადოებასთან წაგებული დარჩება.

- მას შემდეგ, რაც სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურმა „მაიდ-

ნინო ლომჯარიას „საქართველოს ევროპულ ორბიტასთან“ ერთად „ჩაპლატფორმდება“? - ვნახთ...

მიუხედავად იმისა, რომ ნიკა გვარამიას მუდმივი ოპონენტი ვარ, ვიტყვით, რომ გვარამია საჭიროა ახლა „ნაციონალური მოძრაობისთვის“, რადგან არ შეიძლება, მოცემულ მდგომარეობაში, პარტიას ასეთი უვიცობა, „გომები“ ჰყავდეს სათავეში. არ შეიძლება, საბიუჯეტო მართავდეს მიშა სააკაშვილის მიერ დაფუძნებულ პარტიას. თუმცა, რასაც უნდა აპირებდეს ნიკა გვარამია, „გადატრიალება“ არ გამოუვა. კი ბატონო, გახდეს თუნდაც „ნაციონალური მოძრაობის“ ხელმძღვანელი, მაგრამ „გადატრიალებლები“ ესენი ვერასდროს იქნებიან და ვერც ვერასდროს დაბრუნდებიან ქართული სახელმწიფოს სათავეში.

- თქვენი აზრით, მაინც, რისთვის სჭირდება „ხაბე“, ეს კომიკური ფიგურა, „ნაციონალური მოძრაობის“?

- საბიუჯეტის ეგრეთ წოდებული გაპირება მეტყველებს იმაზე, თუ რამდენად დაბალ დონეზეა მისი სპონსორი, ძეგნილი ოლიგარქი კენერაშვილი. წარმოუდგენელია, რომ საბიუჯეტის ამომრჩეველი გაჰყვას, როგორი „მიშაღიდელები“ უნდა იყოს ის, მაგრამ რეალობა ისაა, რომ ძეგნილი კენერაშვილს სჭირდება უღირსობა მონები და ამ როლს ასრულებს ლევან საბიუჯეტო. „ნაციონალური მოძრაობის“ გულშემატკივარი მე ვერასდროს გაგხდები, მაგრამ მათი „მიმდევრებისთვის“ სამწუხაროა, რომ საბიუჯეტო არის დღეს აქტუალური თემა, ისევე, როგორც - ნიკა მელია. 2024 წლის არჩევნებზე რა რეალობის წინაშე აღმოჩნდებიან საბიუჯეტო და მელია, ამას ამომრჩეველი გვიჩვენებს, ვის მისცემენ ხმას მათი „მიმდევრები“ - ნომერ 5-ს თუ ნიკა მელიას ახალ საარჩევნო ნომერს? თუმცა, სააკაშვი-

ნინოს სტუმარია მოძრაობა „ხალხის ძალის“ წევრი თამარ ჩიბურდანიძე.

- ცოტა ხნის წინ შევიტყვევეთ, რომ ქვეყნის პირველ ოპოზიციურ წარმომადგენლებს „ნაციონალიზმი“ სისხლიანი ბუნტისთვის ემზადება და სახელმწიფო „გადატრიალებას“ აპირებს. ახლა, როცა მათი გეგმა გაიხილვა, უნდა ველოდოთ თუ არა რეალურ საფრთხეს ამ ადამიანებისგან?

- რევოლუციის გეგმა რეალურია, თუმცა, პოლიტიკური გუნდი, რომელსაც აქვს არჩევნებში ხალხის მხარდაჭერის იმედი, რევოლუციური გზით არ მიდის. არ დაგვჭირდება კარგები 2012 წელს, ისე მოუვუგეთ არჩევნები სააკაშვილის სისხლიან რეჟიმს. მსოფლიო წინ მიდის, მათ შორის, პოლიტიკური ბრძოლის ფორმებიც, ჩვენი ოპოზიცია კი ისევე წარსულში ჩარჩა. კარგები, ლეიბები და ქუჩის საბოტაჟი წარსულის მეთოდებია და არსად შედეგი არ მოუტანია, მათ შორის, არც საქართველოში. სააკაშვილის შემოსვლას ჩვენს ქვეყანაში ერთადერთი მიზანი ჰქონდა - დესტაბილიზაცია, სიტუაციის არევა და რევოლუციის გზით ხელისუფლების შეცვლა, მაგრამ ეს არ გამოუვიდათ. ახლა კი, უმნიშვნელოვანესი არჩევნები გვაქვს წინ 2024 წელს, და ყველაფერს აკეთებენ იმისათვის, რომ ქართველი ხალხი მოატყუონ, გააკეთებინონ მოტყუების საზოგადოების უდიდეს ნაწილს აღარ სჯერა.

ბიძინა ივანიშვილმა ბოლო ოცდაათი წლის განმავლობაში ახალი, კულტურული და მშვიდობიანი პოლიტიკური ბრძო-

ლის წესები დაამკვიდრა. ეს არის ხალხის დარწმუნება სიმართლეში და არჩევნების მშვიდობიანი გზით მოგება, რაც მხოლოდ ძლიერ და ხალხისთვის ანგარიშგასაწევ ძალას შეუძლია. ქართული ოპოზიცია კი არც ერთია და არც - მეორე. აღარც ახალი სახეები ჰყავთ, რომ ხალხის ახლებურად მოტყუება შეძლონ, ამიტომ ცუდ დღეში არიან. ერთადერთი გზა რჩებათ - უცხოელი ლობისტებისა და უკრაინელი მებრძოლების დახმარებით, რევოლუციის მოწყობა, რის საშუალებასაც ხელისუფლებამ არ აძლევთ.

როგორც ჩანს, უსაფრთხოების სამსახურს ბევრად უფრო მძაფ-

ვისაც სჯერა ხალხის ნდობის, მას რევოლუცია არ სჭირდება ხელისუფლებაში მოსასვლელად.

- როგორც მმართველი გუნდის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, პრეზიდენტმა თავისი ვიზიტებით სანქციების თემა გააცოცხლა. თქვენ როგორ მიიჩნევთ, სალომე ზურაბიშვილის თვითნებური „ვოიაჟი“ უფრო მეტად აზიანებს ქვეყანას, თუ მის წინააღმდეგ გამოცხადებული იმიმენტის, კანდიდატის სტატუსის მიღების შემთხვევაში?

- რა თქმა უნდა, პრეზიდენტის ვიზიტები. მშრომის უდიდეს სახელმწიფოებებს, მსოფლიოს ბავაშვილებს ჩვენი სიმართლე

ხარ და ხედავ, რომ შენს ქვეყანაზე არის მოთხოვნა, თავჩაქინდრული და შეურაცხყოფილი კი არ უნდა ეხვეწებოდე ვიღაცას, რომ მიგიღოს, არამედ ხარ ამაცი, რადგან შინა დაჯდა დღეს პოლიტიკური კამათი. რა თქმა უნდა, შენ გჭირდება ევროპა, მაგრამ მასაც სჭირდება! მას კიდევ უფრო მეტად სჭირდება. აქედან გამომდინარე, მჯერა, რომ ევროპა აღარ დაუშვებს შეცდომას და გადაირჩენს საკუთარ თავს, უპირველეს ყოვლისა, რადგან დღეს თვითონ ეს კავშირია გადასარჩენი. ევროკავშირმა ამ საუკუნის პოლიტიკაში ბევრი რამ გააკეთა მსოფლიოში. დიდი პოლიტიკური ტვირ-

სუფლებამ ეს გზა, ვეღარ მიდიან იქით. ამით განუცხადეს ამერიკის შეერთებულ შტატებს, რომ მის კანონზე უპირატესი არის ჩვენი შიდა კანონი - ჩემმა სასამართლომ მიიღო გადაწყვეტილება და კი ბატონო, დაასანქცირეთ! ძალიან სწორი სვლა გააკეთა ხელისუფლებამ, მაგრამ ორი დღის განმავლობაში, ვიდრე ეს აუთოტაჟი იყო ეროვნული ბანკის ირგვლივ ატეხილი, თუ გადახედეთ სოციალურ ქსელს, ამერიკაში მცხოვრები ოპოზიციის მხარდამჭერი ქართველები მოუწოდებდნენ ხალხს, სასწრაფოდ გაეტანათ თანხა ბანკებიდან, რადგან, თურმე, საბანკო სისტემა ჩამოიშალა საქართველო-

პოლიტიკა ვაჭრობაა უკეთესი რეალობის შესაქმნელად

რი ინფორმაცია აქვს ოპოზიციის მზაკრულ გეგმებზე, რასაც ნაწილობრივ ვხედავთ კიდევ. მიუხედავად მათი გეგმებისა, ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ საზოგადოების დიდი ნაწილი ამ ოპოზიციას არ გაჰყვება და ასევე მწაშს, რომ ქვეყნის უსაფრთხოების სამსახური ყველაფერს გააკეთებს მათი მზაკრული გეგმის გასანეიტრალებად. უცხოური გრანტების საშუალებით განსაკუთრებით სერიოზულად „ნაციონალიზმი“ „სტუდენტებზე“ მუშაობს, მაგრამ ამ სტუდენტებშიც მათ წინააღმდეგ განწყობილი გაცილებით მეტია, ვიდრე მხარდამჭერი. რევოლუციური სცენარის დაგეგმვას, ურჩევნიათ, ჩვენს გზას გაჰყვენ და ხალხთან იმუშაონ, დაარწმუნონ თავიანთი სიმართლეში, თუკი სიმართლე მათ მხარესაა.

რატომ ეშინიათ ამ არჩევნების? - ორი მიზეზის გამო, რადგან იცან, რაც ბოლო არჩევნებზე აიღეს, იმდენ ხმასაც ვეღარ აიღებენ და მეორე - როდესაც საკუთარ ამომრჩევლებს აიძულებდნენ, რომ შემოეხაზათ 5-იანი და მისთვის ფოტო გადაეღოთ, ეს აღარ გაუვათ, რადგან ელექტრონული არჩევნებია. მათ წინასწარ იცან საკუთარი შედეგები და ამიტომ უნდათ, წავიდნენ რევოლუციური გზით. ვინც ძლიერია ხალხთან, ვინც მართალია ხალხის წინაშე,

და სანქციების თემა დანერგა და იმ დროს, როდესაც უკვე მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანა რუსეთისთვის სანქციონებს ამსუბუქებს, სხვადასხვა მიმართულებით, ეკონომიკური თანაფროფლოზის კუთხით... სალომე ზურაბიშვილი ჩადის ბალტიისპირეთში და აცოცხლებს „მკედარ“ თემას, რომელიც დღეს არც ევროპას სჭირდება და არც ამერიკას, სჭირდებათ მხოლოდ სააკაშვილის მხარდამჭერებს, იმ პოლიტიკურ პარტიას, რომელსაც ხელში უჭირავს ქართული ოპოზიცია და თავიანთ ჭკუაზე ატრიალებენ. საბედნიეროდ, ევროპამაც გაიღვიძა. ევროპა დღეს სულ სხვაა, ვიდრე იყო ერთი წლის წინათ და უკვე არც იქ მუშაობს მოძველებული თემები.

რა საჭიროა პრეზიდენტის ვოიაჟები, რომელიც არაფრის მომცემია, გარდა იმისა, რაც ჩამოიტანა ბალტიისპირეთიდან, რომ თურმე საქართველო ყველა სანქციას უნდა შეუერთდეს. ევროპელი ლიდერები არც კი გამოეხმაურნენ მის სულელურ ინიციატივას. მე არ ვიცი, სალომე ზურაბიშვილი კიდევ სად გაფრინდება, მაგრამ იმას კი ვხედავთ, რომ მისი არცერთი ვიზიტი, სააკაშვილის მხარდამჭერი პოლიტიკოსების გარდა, არავის აინტერესებს.

- არაერთხელ გითქვამთ, რომ საქართველო უფრო სჭირდება ევროპას, ვიდრე ჩვენ - ევროკავშირი. სულ ახლახან კი დაახლოებით იგივე განაცხადა რადიო „თავისუფლების“ ევროპის ბიუროს ჟურნალისტმა იოზუა კამა. მისი ვარაუდით, საქართველო კანდიდატის სტატუსს მიიღებს, რადგან ევროკავშირი დაინტერესებულია ქვეყნის გეოპოლიტიკური მდგომარეობით და ხელიდან მის გაშვებას არ აპირებს...

- დაიხ, ახალაც იმავეს ვიტყვი, რომ ევროპას დღეს მეტად სჭირდება საქართველო, როგორც დასაყრდენი კავკასიაში. ევროკავშირს სჭირდება საქართველო აღმოსავლეთთან - ყაზახეთთან, ჩინეთთან, ინდოეთთან ურთიერთობისთვის, რადგან ყველა ხედავს, რომ უძლიერესი ეკონომიკის მქონე ქვეყნის, ჩინეთის გამავალი გზა არის, ძირითადად, საქართველო. ამიტომ, როცა პოლიტიკოსი

თი იტვირთა, კარგად იმუშავა და დღეს სწორედ საკუთარი კეთილდღეობისთვის სჭირდებათ საქართველო ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს. ამიტომ, როდესაც ხედავ ამ რეალობას და, მით უფრო, ბევრად

წინ ხარ ნორმატივების შესრულების თვალსაზრისით, ვიდრე უკრაინა და დსთ-ის წევრი სახელმწიფო მოლდოვა, რატომ უნდა ეხვეწო, რატომ უნდა დაიმცირო თავი, რატომ უნდა გაუწვევ ფეხქვეშ ვინმეს, რომ ევროკავშირში მიგიღონ? - არა, არ შეიძლება, საქართველო ხოხვით შევიდეს სადმე. საქართველო ევროკავშირში უნდა შევიდეს ამაყად, ღირსეულად, ისე, როგორც დავიმსახურეთ.

- ჩვენ ვნახეთ, რომ ცოტა ხნის წინ ეროვნულმა ბანკმა არ დაუშვა უცხო სახელმწიფოს მხრიდან საქართველოს საბანკო საქმიანობაში ჩარევის პრეცედენტი, რასაც კვლავ მოჰყვა ოპოზიციის მხრიდან ხმაური და რის გამოც სამმა თანამშრომელმა დატოვა ეროვნული ბანკი. ამ ფაქტს როგორ შეაფასებდით?

- ეროვნულმა ბანკმა ისეთი სვლა მოუკო ოპოზიციას, ალბათ, ჯერ კიდევ ვერ მოდიან აზრზე. ეროვნული ბანკი იყო საქართველოში ასაფეთქებლად გამზადებული ძალიან დიდი ბომბი. მათ დაასანქცირეს ფარცხალაძე, მაგრამ, როგორც ჩანს, უნდოდათ კიდევ სხვა მოქალაქეების დასანქცირება. ეს პროცესი არ შეჩერებულა, მაღევე მიაღებოდნენ ყოფილ პოლიტიკოსებს და ბიზნესმენებს. ფარცხალაძე იყო მხოლოდ დასაწყისი და ჩაკეტა ხელი-

ში. ამ ორდღიანი პანიკის შედეგად, დოლარის კურსმა საგრძნობლად აიწია, მაგრამ ამის დარეგულირება შეძლო ხელისუფლებამ. ბომბის აფეთქება უნდოდათ ქართული ეროვნული ბანკისთვის და ძალიან

ბევრ ბომბს დაუდებენ კიდევ ქართველ ხალხს! მათ ჰგონიათ, რომ ხელისუფლებას ებრძვიან, მაგრამ სინამდვილეში, საკუთარ ხალხს და საკუთარ ქვეყანას ებრძვიან, თუმცა, ხალხი კარგად ხედავს, რომ ეს ოპოზიცია ყველაფერზე წამსვლელია და ამის პასუხს ისინი აუცილებლად მიიღებენ 2024 წლის ოქტომბერში. ამომრჩეველი ძალიან მშვიდად მივა არჩევნებზე და მისცემს ხმას მას, ვინც ყველა ამ უბედურებას გადაარჩინა.

- რუსეთ-უკრაინის ომის დაწყების შემდეგ თითქოს ახალი მსოფლიო პოლიტიკა ჩამოყალიბდა, ბევრი რამ გადაფასდა და ბევრმა ქვეყანამ თავისი ნამდვილი სახე გამოაჩინა. მაინც, რა შეცვალა ამ ფაქტმა მსოფლიოს პოლიტიკურ რეალობაში?

- მე ამ ომს უფრო რუსეთ-ამერიკის ომს დავარქმევდი, რის შედეგადაც ევროპა გაიჭყლიტა და უკრაინა განადგურდა. დღევანდელ მსოფლიო პოლიტიკას არაფიცი-ალურად ამერიკა მართავს. ტრამპის ფიგურა ისეთი ძლიერი იყო ამერიკის ხელისუფლებაში, ვერავინ იმორჩილებდა, მას სხვა პოლიტიკა ჰქონდა, ის იყო ერთ-ერთი საუკეთესო პრეზიდენტი, რომელმაც შექმნა უძლიერესი ამერიკა. თუმცა, როგორც ჩანს, ტრამპს ვერ

გვესაუბრება არასამთავრობო ორგანიზაცია „ყოფილი პოლიტიკატიმრები ადამიანის უფლებებისთვის“ თავმჯდომარე ნანა პაპაძემ:

— ქალბატონო ნანა, სუს-ის განცხადებიდან ორმოცდარვა საათიც არ იყო გასული, ოპოზიცია ქმედებებზე გადავიდა. რისთვის ემზადებიან?

— დღევანდელი ოპოზიციის არსებობის არის არა განსხვავებული აზრის, პოზიციის დაფიქსირება და ამ მიმართულებით ბრძოლაა, არამედ მისი მთავარი ფუნქცია ქვეყანაში დესტაბილიზაცია, სახელმწიფოს ჩამოშლა, ხელისუფლების დამხობაა, რათა ასეთ პირობებში ამ აგენტურატის ხელისუფლებაში მოსვლა გაუადვილდეს. ანუ, ოპოზიციის მიზანი სწორედ დესტაბილიზაციაა და სხვა არაფერი. 2012 წლიდან, რაც ძალაუფლება დაკარგეს, ამისთვის იღვწიან. ქარ-

ნა და როგორ ფიქრობთ, ეს ხალხი სხვა იარაღის გამოყენებას მოერიდება? — რა თქმა უნდა, არა. ეს საფრთხე არსებობს, ზედპირზეა, ხელისუფლებამ მოქმედება დაიწყო. ჩემთვის გასაგებია, რომ გამოიძიება საიდუმლო პროცესია და არა საჯარო. გამოძიების მიმდინარეობის ტრანსლირებას, პირდაპირ ეთერში ინფორმაციის მოწოდებას არ ვითხოვთ, მაგრამ გარკვეული ინფორმაცია უნდა გვექნოდეს.

— ნაცებს, მათ პატრონებს, აქ უკრაინული მაიდანის გამოერება სურთ. უკრაინაში ეს იანუკოვიჩის

უნდა გაფლიტოს, ვინ უნდა დარჩეს უკრაინის ტერიტორიაზე ბატონ-პატრონად?! აი, რა მოუტანა მაიდანმა უკრაინას, რომელიც საქართველოზე ბევრად მდიდარი ქვეყანა იყო, ახლა კი გადატაკებულია. აი, ამ მაიდანის გადმოტანა სურთ საქართველოში. და ამას ფუთავენ ევროპულობად! ეს ევროპულობა კი არა, ტრაგედიაა. ევროპა არის ადამიანის უფლებები და ღირებულებები. რომელმა ვითომ ევროპელმა ლიდერმა დააფასა თავის ქვეყანაში ადამიანის უფლებები, დემოკრატია — სააკაშვილმა თუ ზელენსკიმ?! მაიდანმა უამ-

შემთხვევაშიც კი. გაიხსენეთ, რას ამბობს პუტინის რუპორი — მარგარიტა სიმონიანი: უკრაინელები მოძმე ერია, მაგრამ ლობიერად ვერ მოვექცევითო. აქ უარესს უნდა ველოდოთ. ამიტომ, ვინც აქ მაიდანის მოწოდების მომხრეა, მას საქართველოს ბედი არ ადარდებს, არამედ სურს, ქვეყნის განადგურების ხარჯზე ხელისუფლებაში თვითონ მოვიდეს. ამაზე უნდა ვისაუბროთ ყველგან: გაზეთში, ჟურნალში, ინტერვიუში, შეკრებებზე, კინოსა თუ თეატრში. ეს ხალხს უნდა განუვმარტოთ, რადგან მედია ჩვენს ხელში არ არის, ალტერნატიული

ქვეყნები ოცდაათი წელია, ელოდებიან და თვითონაც არ იციან, რისთვის, შეიძლება, სახელმწიფო მიზანმიმართულად ჩამოშალი და დაანგრიონ?! ხელისუფლების ჯანსაღი ნაწილის იმედი მაქვს, რომ სამშვიდობოს გაგვიყვანს. ფრთხილად, ფხიზლად ვიყოთ, რადგან ასეთი კრიტიკული, საზოგადოებრივი სიტუაცია საქართველოს არასდროს ჰქონია — ყოფნა-არყოფნის არჩევანის წინაშე ვართ.

ხალხმა სააკაშვილის ცხრაწლიანი რეჟიმის დროს ჯოჯოხეთი გამოიარა. ამიტომ, დასავლეთიდან წამოსული დაფინანსების

მოლოზოვის კოჭვილი ოპოზ აკრძალულია

გაქცევით დამთავრდა. აქ რა სცენარს ამზადებენ?

— დღეს ამის საპირისპიროდ ანტიმაიდანის იქმნება. მაგრამ ყველაზე მნიშვნელოვანი საზოგადოების ინფორმირებაა — რა მოუტანა უკრაინას მაიდანმა ჯერ კიდევ ომამდე: დაიკარგა ტერიტორიების 20%, ყირიმის დაბრუნებაზე დღეს ლაპარაკიც ზედმეტია. სწორედ მაიდანმა წარმოშვა ქვეყნიდან იძულებით გადაადგილებული პირები, რომელთა რიცხვმა ათ მილიონს გადააჭარბა. რა დამართა უკრაინული ფულის ერთეულს — გრივნას? — ოთხჯერ გაუფასურდა, გაუკუპონდა, ეკონომიკა განადგურდა, კორუფციამ ისეთ მწვერვალს მიაღწია, რუსეთ-

რავი ადამიანი პატიმარი გახდა — განსხვავებული მოსაზრების გამო ხალხს ციხეში უშვებდნენ, სადაც მათ აწამებდნენ. ესაა პროდასავლურობა?! მიშა და ზელენსკი არიან პროდასავლელები?! ეს არის შირმა, ფასადი იმისთვის, რომ ლამაზი სიტყვებით შეფუთონ ის ბოროტება, რასაც ნამძირალა სააკაშვილი საქართველოში სწავლიდა, ზელენსკი კი — უკრაინაში. საზოგადოების ინფორმირება უნდა მოხდეს: რა მოუტანა მაიდანმა უკრაინას და რისი გაკეთება სურთ საქართველოში.

ხშირად გვესმის: ქართველი ხალხი თავად გადაწყვეტს, რა სურს... საქართველოში, ფაქტობრივად, არ არსებობს არალიბერალური მედია. ყველა ლიბერალური ძალების მკაცრი ცენზურის ქვეშ არის და არანაირ განსხვავებულ აზრს არ აჭაჭანებენ. აქ რა გავიკვირდეს, როცა ამერიკაშიც ასეა. აბა, აშშ-ში ლებტ-ზე რამე გადამეტებული სიტყვა წამოგვდეს, მაშინვე დედობის, მამობის უფლებას ჩამოგვრთმევენ. შეილს სქესის შეცვლა თუ სურს და ეს მშობელმა გააპროტესტა, მაშინვე ციხეში უშვებენ. ესაა დემოკრატია?! აი, რისი შემოტანა სურთ საქართველოში პროდასავლურობის სახელით. ეს პროდასავლურობა კი არა, ფაშისტობაა. ხალხს ეს უნდა აეუხსნათ — რა მოცემულობის, არჩევანის წინაშე ვართ და მერე თავად განსაზღვრავს, როგორ მოიქცეს.

ელექტრონული მედია ლიბერალურია, ამიტომ მინდა, „საერთო გაზეთის“ ტრიბუნა გამოვიყენო და ხალხს სიმართლე გავაგებინო. მე არ ვიძლები. ზოგჯერ ჩემი შვილი მეუბნება: დედა, მარტო შენ ლაპარაკობ ხშირად ამ თემებზეო. დიახ, ვლაპარაკობ, იმიტომ, რომ ერთით მეტმა ადამიანმა გაიგოს, გაანალიზოს, რა ელის ქვეყანას ამ გვემის კონტურების მოხაზვის

აზრი აქაც იბლოკება. თითოეულმა მოქალაქემ უნდა გაიაზროს, რომ მას ქვეყნის წინაშე პასუხისმგებლობა აქვს, მისი გადაწყვეტილება, არჩევანი განაპირობებს როგორც დღევანდელ, ისე ჩვენი შვილებისა და შვილიშვილების მომავალს.

თვალსაჩინოებისთვის ერთ შედარებას მოვიყვან უახლესი ისტორიიდან: სააკაშვილის დროს საქართველო პატიმართა რაოდენობით ევროპაში პირველ ადგილზე იყო. ყველა პატიმარი ან სასტიკად ნაწამები იყო, ან მოკლული, ან დახეობრებული. ეს ყველამ იცოდა, მაგრამ არჩევანების ბედი მაინც იმ კადრებმა გადაწყვიტა, რაც სატელევიზიო ეთერში გავიდა. ამით იმის თქმა მინდა, რომ საზოგადოებამ თეორიულად ისედაც ყველაფერი იცოდა, მაგრამ ვინაშა უნდა ნანახმა სულ სხვა ეფექტი მოახდინა. მედია ტყუილად ხომ არ ჰყავს ლიბერალებს დამონებული, ჯიბეში ჩასმული — ეს შემოქმედების ერთ-ერთი ყველაზე სერიოზული საშუალებაა. ამიტომ, „საერთო გაზეთში“ და ყველგან სადაც პატარა ფანჯარა, ჭუჭყურტანა გამოჩნდება, ყველგან უნდა ვისაუბროთ: რას გვიქადის პერსპექტივა, რასაც ოპოზიცია თავის პატრონებთან ერთად გვიმზადებენ.

როგორი იყო უკრაინა მაიდანამდე და მის მერე — ეს კადრები ჩვენს საზოგადოებას ყოველდღე უნდა აყურებინო. მათ ნატო, ნატო-ს და ევროკავშირის ძახილში, ექვსასი ათასი კვადრატული ფართობიდან ასი ათასი — დაკარგეს და ამას კიდევ ბევრი დანაკარგი მოჰყვა. დიახ, ეს კლიპებად უნდა გაკეთდეს და ხალხს აჩვენო: რა არის მაიდანა.

რას გვაძლევს ევროპული პერსპექტივა? — არაფერს. ამ არაფრის, საპნის ბუშტის გამო, რასაც

მიუხედავად, მოსახლეობის დიდ ნაწილს ტვინს ვერ ურეცხავენ, ვერ ახერხებენ რევოლუციური პროცესების ბლოკმდე მიყვანას, რადგან უმეტესობას საკუთარ ტყავზე აქვს ეს რეჟიმი გამოცდილი და მათ არ მიჰყვება. დღეს, ფაქტობრივად, ნაცების დამსახურებაა ის, რომ ამ ხალხის ვერც დასავლეთი ატყუებს და ვერც ვინმე სხვა. აღარ ტყუვდება ეს ხალხი. როგორ მოტყუვდეს დახეობრებული, გაუპატიურებული ადამიანი?! როგორ დაიჯეროს, რომ, ვინც მას ღუბინკებით აუპატიურებდა, ახლა დემოკრატის დასამყარებლად მოდის და ევროინტეგრაცია სურს. „ქოფი-ფეისით“ რომ გადაჰქონდათ განაჩენში ბრალი, სასამართლო პროკურატურას ჯიბეში რომ ელო, როგორ დავიჯეროთ, რომ ამის შემოქმედებს სასამართლოს დამოუკიდებლობა უნდათ?! დიახ, ნაცების მიერ ჩადენილ ძალადობაზე, სისასტიკეზე დგას დღეს სახელმწიფო იმ გაგებით, რომ ხალხი აღარ ტყუვდება. საზოგადოებამ ზუსტად იცის, რაც ელის, თუ ნაცები მობრუნდებიან. 2003 წელს ვარდებით მობრძანდნენ და მერე ვნახეთ, რა სასტიკებიც იყვნენ და ახლა, როცა ამდენს ომობენ, ამდენი ფული ჩაყარეს დესტაბილიზაციაში, პარლამენტში შეჭრაში, ლიმონკებში, მოლოტოვის კოქტეილებში და ხალხის (მათ შორის, ახალგაზრდების) გაწვრთნაში, როგორ უნდა გადააყარავონ ქვეყანა, წარმოგიდგინათ, ხელისუფლებაში მოსვლის შემთხვევაში რას გააკეთებენ?! გაფიქრებაც მზარავს. ამ რთული სიტუაციიდან ერთადერთი გამოსავალი დღეს არის ქართველი ხალხი, რომელსაც ტვინს ვერ ურეცხავენ.

თველმა ხალხმა მათ ფაშისტური, სისხლიანი რეჟიმი უწოდა. დღეს ნაცების გარშემო არაერთი პარტია ერთიანდება. თუ ქვეყნისთვის კარგი გინდა, ჯანსაღ ოპოზიციას წარმოადგენ და ქვეყნის უკეთეს მომავალზე ფიქრობ, როგორ უნდა ითანამშრომლო მასთან, ვინც სისხლის კალოები დააყენა.

— სუს-ის განცხადების მერე ოპოზიციის მხრიდან იარაღის გამოყენებაზე მზაობაც გაჟღერდა...

— ამ განცხადების საფუძველზე, შესაბამისმა სახელმწიფო უწყებებმა, წესით, დროული რეაგირება უნდა მოახდინონ და გამოიძიება დაიწყო, რაც უკვე დაწყებულია, დაკითხვებზე სერბი მოქალაქეები დაიბარეს. დაველოდოთ გამოძიების შედეგებს. ამიტომ ბუნებრივია, ეს განცხადება საფუძველს მოკლებული არ არის. განა მოლოტოვის კოქტეილები, რაც ოპოზიციამ ერთხელ უკვე გამოიყენა, იარაღი არ არის?! სხვათა შორის, მოლოტოვის კოქტეილების გამოყენება მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ აიკრძალა. დიახ, მათი გამოყენება ომშიც კი არ შეიძლება, ოპოზიციამ კი ის „მშვიდობიან“ მიტინგზე გამოიყე-

გაერო სავალუტო ფონდის რეფორმირებას ითხოვს

გვესაუბრება საბანკო საქმის ექსპერტი, პროფესორი ლია ქლიაშვილი

— ქალბატონო ლია, საერთაშორისო სანქციების აღსრულების წესში ცვლილება შევიდა. როგორც თურნავამ განაცხადა: სასამართლო გადაწყვეტილების გარეშე სანქციის დაწესება კონსტიტუციასთან შეუსაბამობაშია.

— დაეიწყო იმით, რომ ერთი ქვეყნის მიერ დაწესებული სანქცია საერთაშორისო არ არის. საერთაშორისო სანქცია, როცა მას თავად გაერო, ან უშიშროების საბჭო აწესებს. მეორეც, საქართველოს კანონმდებლობა აშშ-ის კანონმდებლობასთან ინტეგრირებული არ არის. მიმაჩნია, რომ მისი განკარგულების, პირდაპირ საქართველოს კანონმდებლობაში რეალიზება, ნონსენსია. შესაბამისად, თურნავას გადაწყვეტილება კანონმდებლობაში ცვლილებების შეტანასთან დაკავშირებით, საქართველოს სახელმწიფოებრივი ინტერესებიდან გამომდინარე, გამართლებულია.

კონსტიტუციაში გვიწერია, რომ საერთაშორისო სამართალი უფრო პრივილეგირებულია, ვიდრე საქართველოსი, მაგრამ ერთი ქვეყნის გადაწყვეტილება საერთაშორისო სამართლის დოკუმენტი არ გახლავთ. ეს გაეროს გადაწყვეტილებაა რომ იყოფილიყო, მაშინ შესაძლებელი იქნებოდა, პირდაპირ, ყოველგვარი საკანონმდებლო ცვლილებების გარეშე განხორციელებულიყო. ამიტომ, ამ ეტაპზე მიმაჩნია, რომ თურნავამ სწორი ნაბიჯი გადადგა.

— ოპოზიცია ამბობს: მსგავს სანქციებს ეროვნული ბანკი ვერ შეაჩერებს, მაშინ ხომ ყველა ქვეყანა ასე მოიტყუოდაო.

— აშშ არა მხოლოდ რუსეთს, არამედ ძალიან ბევრ სხვა ქვეყანას უწესებს სანქციებს. მათი სანქციები იმ ქვეყნის გარეთ არსებული ფინანსური სახსრებით შემოიფარგლება. ანუ, ქვეყნის შიგნით ისინი აბსოლუტურად უუფლებონი არიან. თუმცა, ისევე თავისი კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ქვეყნის გარეთ გატანილი ფულადი სახსრების დასანქცირების საშუალება აქვთ. ამიტომ, კომერციული ბანკების საქმიანობაზე აშშ-ის გადაწყვეტილებას ვერანაირი ეფექტი ვერ ექნება. თუ ვთქვათ, აშშ-მა კონკრეტული კომერციული ბანკის დასანქცირება გადაწყვიტა, ეს სხვა საკითხია. ამ შემთხვევაში ამ უკანასკნელს ამერიკაში არსებულ ბანკებთან ურთიერთობა აეკრძა-

ლება და ასე შემდეგ. ეს ყურით მორთული პრობლემაა. ფაქტობრივად, ასეთი პრობლემა, ჯერჯერობით, არ დგას, რადგან საქართველოს ეროვნული ბანკი და მისი ზედამხედველობის ქვეშ მყოფი საბანკო სექტორი საერთაშორისო სავალუტო ფონდის სრული კონტროლის ქვეშ არიან. წარმოიდგინეთ, ეროვნული ბანკის მმართველ ორგანოშიც კი უცხოელი ზის. ამიტომ თურნავას გადაწყვეტილება არანაირად არ უთხრის ძირს საქართველოს საბანკო სექტორის მორჩილებას საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მიმართ. ვიცით, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდს, ძირითადად, აშშ მართავს. თურნავას გადაწყვეტილება იმდენად უმნიშვნელო პრობლემაა, რომ ამაზე ყურადღების გამახვილება სპეკულაციის ტოლფასია.

— ეროვნული ბანკის საბჭოში უცხოელი წევრის ყოფნა რამდენად მართებულია?

— ეროვნულ ბანკში ყოველთვის მუშაობდნენ უცხოელები, რომლებიც ხელფასს საქართველოდან იღებდნენ. ბოლოს იმდენად მოძლიერდნენ, რომ ეროვნული ბანკის საბჭოშიც კი ამოტივტივდნენ. ეს ფაქტი იმას მოწმობს, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ყურმოჭრილი მონაა და ყველა მისი მითითებას ასრულებს.

— თურნავას გადაწყვეტილებას საბანკო სექტორის ჩამოშლასთან დაკავშირებით სპეკულაციები მოჰყვა.

— ეს პოლიტიკური ბრძოლის ნაწილია. საგანგაშო აბსოლუტურად არაფერი ხდება და არც მოხდება. საბანკო სექტორს არაფერი ემუქრება, მოსახლეობა არ დაზარალდება, ყველაფერი ისე გაგრძელდება, როგორც აქამდე იყო.

— ეროვნული ბანკის საბჭოს სამი წევრი თანამდებობიდან გადადგა. ამით ეროვნულ ბანკს ფუნქციონირების საფრთხე ხომ არ შეექმნა?

— საქართველოს ეროვნული ბანკი, ირაკლი ქადაგიძის პერიოდიდან მოყოლებული, ყოველთვის პოლიტიზებული ორგანო იყო. სხვათა შორის, „ნაცმოძრაობას“ იქ სერიოზულად აქვს ფესვები გადგმული. საბჭოს სამი წევრის გადადგომა პოლიტიკური დემარში იყო, რაც იგივე პოლიტიკური ბრძოლის გამოხატულებაა. მიმაჩნია, რომ ეროვნული ბანკი პოლიტიკურად ანგაფირებული პირებისგან თუ გათავისუფლდება, ეს ბევრად წაადგება თავად ეროვნულ ბანკსაც და ქვეყანასაც. რაც შეეხება ეროვნული ბანკის საბჭოს ფუნ-

ქციონირებას, პირდაპირ გეტყვით, რომ ეს ორგანო ყოველთვის დასაჭურისებული იყო. ყველა საკითხს, ძირითადად, წვევდნენ და ახლაც წვევდნენ ბანკის პრეზიდენტი და მისი მოადგილეები, რომლებიც ასევე, საბჭოს წევრები არიან. საბჭოს წევრობა მაშინაც და ახლაც საკმაოდ მსუფვე, უსაქმურ ადგილად ითვლება. მათი ფორმალური შემადგენლობა ეროვნული ბანკის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების პროცესში ამინდს ნამდვილად არ ქმნიდა. ამიტომ მოადგილეების თანამდებობიდან წასვლა არავითარ პრობლემას არ წარმოადგენს. ერთი დღით რომ გაქრეს მთელი საბჭო თავისი პრეზიდენტებიანად, ეროვნული ბანკი მაინც იფუნქციონირებს. ეს აწყობილი სისტემაა. ასე რომ, პანიკის საფუძველი არ არსებობს. უკვე აირჩიეს ორი ახალი წევრი, რომელთაც წარმოადგენს არ აქვთ, საბანკო სფეროში რა

ხდება. წასულებიდან ზოგს მართლა ესმოდა სიტუაცია, ზოგს — არა, მაგრამ საბოლოოდ გადაწყვეტილების მიღები მაინც ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი.

— ამ პერიოდში ლარის გაუფასურება კონკრეტული პირის დასანქცირების თემის დაუკავშირებს. რეალურად რამ გამოიწვია ეს?

— აქ ყველაფერი მარტივად არის: როცა ქვეყანაში პოლიტიკური ძვრები ხდება, ბიზნესის ფული ქვეყნიდან „გარბის“. ეს პროცესი კომერციული ბანკების მეშვეობით ხორციელდება. კომერციულ ბანკებს ფული ან ბიზნესის დავალებით გააქვთ, ან საკუთარი სახსრებით. ლარის კურსის მერყეობა სწორედ ამ გადინებამ გამოიწვია. საქართველოს ეროვნული ბანკი ამ პროცესში საკმაოდ ოპერატიულად ჩაერთო და ერთხელ —

20, ხოლო მეორედ — 37 მილიონი დოლარი დახარჯა. 37 მილიონიდან თანხები ბოლომდე არ ათვისებულა. ანუ, კომერციულმა ბანკებმა ვალუტის დანაკლისი რომ შეივსეს, კიდევ დაახლოებით, შვიდი მილიონი დარჩა. ფაქტია, რომ ეროვნულმა ბანკმა კომერციულ ბანკებს გარეთ გასული სავალუტო სახსრები ოპერატიულად შეუვსო და ლარის კურსი დასტაბილურდა. ასე რომ, ამ კუთხითაც პრობლემა არ არსებობს. როდესაც პოლიტიკური რევევები დასრულდება, ფული ნელ-ნელა დაგროვდება — ბიზნესმენები ფულს დააბრუნებენ.

— კომერციულმა ბანკებმა განაცხადეს, რომ საერთაშორისო სანქციებით იხელმძღვანელებდნენ. ეს რას ნიშნავს, რა შეუსაბამობას აქვს ადგილი?

— კომერციულ ბანკებს გააჩნიათ დისკრეციული უფლე-

პოზიციიდან გამომდინარე, მე გეონი, კომერციულ ბანკებს იმის არანაირი საშიშროება არ ემუქრებათ, რომ მათ რაღაც სანქციების განხორციელება მოუწევთ.

— ბოლოს სავალუტო ფონდის მუშაობის შეჩერებაზეც გკითხავთ. სავალუტო ფონდის თქმით, საჭიროების შემთხვევაში საქართველოს 280 მილიონი დოლარის ფინანსებზე გაუნდებოდა წვდომა, მაგრამ ეს სამწლიანი პროგრამა სავალუტო ფონდმა ეროვნულ ბანკში საერთაშორისო სანქციებთან დაკავშირებული ცვლილებების გამო შეაჩერა.

— სავალუტო ფონდის მიერ ამ პროგრამის შეჩერება არავითარ პრობლემას არ ქმნის, ეს არ არის იმდენად დიდი ოდენობის თანხა, რომ მთელი ქვეყანა, ეროვნული ბანკი მასზე ჩამოეკიდოს. იმასაც გეტყვით, რომ ახლახან გაერთიანებული ერე-

ბის ორგანიზაციის ასამბლეა გაიმართა, სადაც გაფლერდა, რომ საჭიროა საერთაშორისო სავალუტო ფონდის რეფორმირება. როგორ ფიქრობთ, რატომ შექმნა ბევრმა ქვეყანამ და რეგიონმა საკუთარი განვითარების ბანკები? — იმიტომ, რომ მათ თავიანთ ქვეყნებში საერთაშორისო სავალუტო ფონდის საქმიანობა არ აკმაყოფილებდათ. ანუ, სავალუტო ფონდი მათ ეუბნებოდა: მე შენ ფულს მოგცემ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ამას და ამას გააკეთებო, თან ეს იყო არა ეკონომიკური, არამედ პოლიტიკური მოთხოვნებიც. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის რეფორმირების მოთხოვნის საკითხი თანდათანობით გაძლიერდება და ფეხს მყარად მოიკიდებს. ეს მით უფრო აქტუალურია იმ ქვეყნებში, სადაც საერთაშორისო სავალუტო ფონდი საკუთარი ფულით შემოდიოდა. ამ ქვეყნებში ეკონომიკური ზრდა და პროგრესი შთაბეჭდავი ნამდვილად არ არის. აღნიშნული ქვეყნები მაინც დარბებდა დარჩენილს, როგორც ჩვენ. წლებია, სავალუტო ფონდი საქართველოში პროგრამებს ახორციელებს, მაგრამ ჩვენ მაინც დარბები ვართ — არც მრეწველობა ვითარდება, არც სოფლის მეურნეობა...

თამარ შველიძე
555 23 28 24

ჯასტინ ტრიუდო ზელენსკის კვანძი დაუდო

მსოფლიოში პოლიტიკური სიტუაცია ყოველდღიურად იცვლება და სულ უფრო ბუნდოვანი ხდება. პოლიტოლოგებს განსაკუთრებით ამფოტოტ მსოფლიოს წამყვან ქვეყნებში შიდაპოლიტიკური დაპირისპირებები. მართალია, ნებისმიერ სახელმწიფოში ხელისუფლებას ოპოზიცია ჰყავს, მაგრამ ამერიკის შეერთებულ შტატებში არსებული ვითარება უკვე გასცდა ცივილიზებულ ნორმებს. ორ პარტიას შორის „სამკვდროსისციცხლო“ ბრძოლა გაჩაღებული, როგორც საკანონმდებლო ორგანოში, ისე, მის ფარგლებს გარეთაც. ანალიტიკოსები, პირდაპირი მნიშვნელობით, შემინებულნი არიან, რომ დაპირისპირება სამოქალაქო ომში არ გადაიზარდოს. რას მოუტანს სამყაროს აშშ-ში შინაური შეიარაღებული დაპირისპირება, რომელსაც დიდძალი ბირთვული იარაღი გააჩნია, ძნელი წარმოსადგენი არ არის.

რესპუბლიკური პარტია უმოწყალოდ აკრიტიკებს მოქმედ პრეზიდენტს ჯო ბაიდენს. მის მიმართ პრეტენზიები მოსახლეობასაც

ტის ადმინისტრაცია. ტრადიციულად, ფინანსური ახალი წელი აშშ-ში 1-ელ ოქტომბერს იწყება. სწორედ ამ თარიღამდე უნდა დაამტკიცოს საკანონმდებლო ორგანოს ორივე პალატამ პრეზიდენტის მიერ წარდგენილი ბიუჯეტი. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამოქმედდება ე. წ. შათ-დაუნი, ანუ დაუფინანსებლობის მიზეზით მუშაობას შეწყვეტს ყველა საბიუჯეტო ორგანიზაცია, მათ შორის, მთავრობა. ჯო ბაიდენის წინამორბედის, დონალდ ტრამპის პრეზიდენტობის დროსაც ამოქმედდა შათ-დაუნი, რომელიც თითქმის თვე-ნახევარი გაგრძელდა.

წარდგენისთანავე, რესპუბლიკელი კონგრესმენები ეწინააღმდეგებოდნენ ბიუჯეტში უკრაინისთვის ხარჯების გამოყოფას. ხანგრძლივმა მოლაპარაკებებმა შედეგი არ გამოიღო. ჯო ბაიდენი პირადად შეხვდა კონგრესის სპიკერს, კევინ მაკარტისს, მაგრამ... დემოკრატები თანახმა იყვნენ, უკრაინისთვის გათვალისწინებული 24 მილიარდი ექვსამდე შემცირებინათ, რესპუბლიკელების ნაწილი თავ-

რეტულად არაფერს დაპირებია, უბრალოდ, მივიდა. მას არც მიგრანტების პრობლემა აინტერესებს და არც რაიმე ქმედითი ღონისძიების გატარებას აპირებს არაფერაღების ქვეყანაში შესვლის შესაჩერებლად. „...ბაიდენის პრეზიდენტად არჩევამ აშშ-ში უწყსრიგობის ეპოქა მოიტანა. რასაც პროგრამისტები კარნახობენ, იმას აკეთებს. ამიტომაც დაისადგურა ქვეყანაში უწყსრიგობის ეპოქამ,“ — აცხადებს ამერიკელი პოლიტოლოგი ბილ ურელი. მისივე განმარტებით ე. წ. პროგრესისტები, რომლებიც გაუკუდმართებულ ცხოვრების წესებს მისდევენ, ამართლებენ თავიანთ ქმედებებს და „პროგრესად“ ასაღებენ. სამწუხაროდ, ჩვენც მრავლად გვყავს მსგავსი „პროგრესისტები“.

კონგრესში რესპუბლიკელები აქტიურად მუშაობენ ჯო ბაიდენის იმპიჩმენტზე. გასულ კვირას გამოკითხეს ერთ-ერთი მთავარი ექვსმიტიანილი თუ მოწმე ჰანტერ ბაიდენი, რომელმაც, ფაქტობრივად, აღიარა წყაყაყებული ბრალდებები. კონგრესის სამეთვალყურეო კომიტეტის ხელმძღვანელმა ჯეიმს კონერმა, რომელიც ხელმძღვანელობს იმპიჩმენტის პროცედურას, განაცხადა: „ჩვენ მოვიპოვეთ და გვაქვს უამრავი მასალა პრეზიდენტ ბაიდენისა და მისი ოჯახის წევრების კორუფციაში მონაწილეობის ფაქტებზე“. მისივე თქმით, მასალები გაჭირვებით შეგროვდა, რადგან ხელს უშლიდნენ როგორც ხელისუფლების, ასევე სამართალდამცავების მაღალჩინოსნები.

დემოკრატები ყოველნაირად ცდილობენ, დაიცვან თანაპარტიული პრეზიდენტი. კონგრესში კომიტეტის სხდომაზე ისიც განაცხადეს, რომ, რადგან ჰანტერ ბაიდენი ნარკოდამოკიდებულია (რასაც აქამდე უარყოფდნენ), მისი ჩვენება არასარწმუნოა. ნარკოდამოკიდებულ ადამიანს მაღალი თანამდებობა რომ ეკავა უკრაინაში კომპანია „ბურინში“ დირექტორთა საბჭოში, ამის შესახებ არაფერს ამბობენ. კონგრესმენმა ქალბატონმა ჟასმინ კრუკეტმა ისიც კი

განაცხადა: „რესპუბლიკელების აზრით, ჩვენი პრეზიდენტი თურმე იმაშია დამნაშავე, რომ თავისი ბავშვი უყვარს“. თავად ჯო ბაიდენის თქმით, აშშ-ში დემოკრატია საფრთხეშია.

უკვე ოთხ საქმეში ბრალდებული აშშ-ის 45-ე პრეზიდენტის დონალდ ტრამპის რეიტინგი დღითიდღე იზრდება. იგი უკვე მეორედ არ მივიდა რესპუბლიკელების პრეზიდენტობის კანდიდატების დებატებში მონაწილეობის მისაღებად. სამაგიეროდ, ტელევიზიით მიმართა მოსახლეობას, რასაც გაცილებით მეტი მაყურებელი ჰყავდა, ვიდრე დებატებს.

ტრამპი თავის გამოსვლებაში აკრიტიკებს და აშარყებს ბაიდენს. სამხრეთ კაროლინაში ისიც შეხვდა გაფიცულ მანქანათმშენებლებს, რის შემდეგაც დაათვალიერა ერთ-ერთი იარაღის მაღაზია. განსაკუთრებით მოეწონა „გლოკის“ ტიპის პისტოლეტი. ჭორიც დაუგდეს, იარაღი იყიდაო, მაგრამ რაში სჭირდება საკუთარი იარაღი ტრამპს, რომელსაც დაცვის უზარმაზარი სამსახური ემსახურება.

მიმოიხილევდა ყურადღება გაამაზვილეს, რომ ადრე რუსეთ-უკრაინის ომის დასრულებას ტრამპი ერთ დღე-ღამეში იქადნებოდა. ახლა უკვე ოთხი წლის ვადას ითხოვს, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ნავთობის ფასი მსოფლიო ბაზარზე საგრძობლად დაეცემა. მისი განცხადებით, რუსეთმა

საკმარის დიდი შემოსავალი ნახა ნავთობპროდუქტების ვაჭრობით. საგარეოდ, რესპუბლიკელებსა და დემოკრატებს შორის დაპირისპირება მალე არ დასრულდება.

სკანდალი, რომელიც უკრაინის პრეზიდენტის ვოლოდიმირ ზელენსკის კანადაში ვიზიტისას აგორდა, გრძელდება. თუმცა, ზელენსკი ამაში ნაკლებად დამნაშავეა. ანალიტიკოსების შეფასებით, კანადის პრემიერ-მინისტრმა ჯასტინ ტრიუდომ ზელენსკის კვანძი დაუდო საკანონმდებლო ორგანოში ყოფილი ესეკელის მიწვევით, რომელსაც პარლამენტარები ოვაციებით შეხვდნენ. ტაშს უკრავდნენ, მათ შორის, ზელენსკი და ტრიუდოც...

მომხდარით თავდაპირველად კანადელი მოსახლეობა აღშფოთდა. ოპოზიციონერმა დეპუტატებმა უმაღლესი ხელისუფლების გაკრიტიკება, მაგრამ ისინიც ფეხზე წამოდგარი უკრავდნენ ტაშს ფაშისტს. სპიკერი ენტონი როტე იძულებული გახდა, თანამდებობა დაეტოვებინა. ტრიუდომ საჯაროდ მოუხადა ბოდიში ებრაელებს, ბოშებს, პოლონელებს, სექსუალური უთანხმოების წარმომადგენლებს ფაშისტების მხრიდან არაადამიანური მოპყრობის გამო, მაგრამ საბჭოთა ხალხი, რომელმაც ყველაზე მძაფრად იწვნია ფაშისტების სისასტიკე, ერთხელაც არ უხსენებია. თავიც იმართლა, არ ვიცოდი, ვინ იყო მოწვეული, მაგრამ ესეკელის შვილიშვილმა გაავრცელა ფოტო, სადაც მოხუცი ფაშისტი ტრიუდოს მისაღებად გადადებულა.

საყურადღებო მოვლენა მოხდა გასულ კვირას ჩრდილოეთ კორეაში. კიმ ჩენ ინმა სახალხო კრების ყრილობაზე ქვეყნის კონსტიტუციაში ცვლილებები შეიტანა, სადაც ჩაწერა, რომ ბირთვული შეიარაღება სახელმწიფო პროგრამაა. ამით კი ქვეყანა ოფიციალურად გამოაცხადა ბირთვულ სახელმწიფოდ, რაც დღემდე არ გაუკეთებია ინდოეთს და პაკისტანს, რომლებსაც ბირთვული იარაღი გააჩნიათ.

ანალიტიკოსების შეფასებით, დღეს მსოფლიოში ახალი ტენდენცია დაიწყო: ყოფილი კოლონიები იპყრობენ ყოფილ კოლონიზატორებს. სამყაროში რადიკალური ცვლილებები მიმდინარეობს, რაც ჩვენც უნდა გავითვალისწინოთ და ქვეყნის სასარგებლოდ ვიმოქმედოთ.

ბიბა ბურული
551 71 27 07

აქვს. განსაკუთრებით უკმაყოფილონი არიან ქვეყანაში არსებული საემიგრაციო პოლიტიკით. მარტო ნიუ-იორკში ასე ათასამდე მიგრანტია, რომლებსაც ახალი ხალხი ემატება. ადგილობრივი მოსახლეობა გაუსაძლისი პირობებშია, განსაკუთრებით ისინი, ვინც მიგრანტების სიახლოვეს ცხოვრობს. ნავთობზე გაზრდილი ფასი და, საერთოდ, ეკონომიკური საკითხები ცალკე საუბრის თემაა.

რესპუბლიკელი კონგრესმენები განსაკუთრებით საგარეო პოლიტიკით არიან უკმაყოფილონი, მათ შორის, უკრაინისთვის გაწეული დიდძალი დახმარებითაც. თუმცა, აქვე აღსანიშნავია, რომ ადრე თავად რესპუბლიკელებიც მხურვალედ უჭერდნენ მხარს უკრაინისთვის ყველა სახის დახმარებას, ახლა კი პოზიცია შეიცვალეს. ჯო ბაიდენი ითხოვდა, რომ აშშ-ის 2024 წლის ბიუჯეტში უკრაინისთვის 24 მლრდ დოლარი ყოფილიყო განსაზღვრული. ამის თაობაზე აღშფოთდნენ აშშ-ში, განსაკუთრებით ზაფხულში მომხდარი სტიქიური უბედურებების ზონაში მცხოვრებლები. დაზარალებულებს კომპენსაციის სახით მიზნებული დახმარება აღუთქვეს. ჰავაის კუნძულზე დამწვარი ქალაქების აღსადგენად, რომელთაც ახლა ერთ-ერთი სრულიად გადაიბუგა, მხოლოდ 7-მილიარდიან დახმარებას დაჰპირდა პრეზიდენ-

დაპირველად თითქოს დათანხმდა, მაგრამ უმრავლესობა დახმარების გაუქმებას ითხოვდა. ბოლო მომენტამდე არავინ იცოდა, შეძლებდა თუ არა აშშ შათ-დაუნის თავიდან აცილებას. ბიუჯეტის დამტკიცების ბოლო დღე განსაკუთრებით დაძაბული აღმოჩნდა. ერთ-ერთმა დემოკრატმა დეპუტატმა სახანძრო განგაშის სიგნალიზაცია ჩართო, რათა ხმის მიცემის პროცედურა ჩაეშალა. ...ოქტომბრის დადგომამდე სამი საათით ადრე შეძლო კონგრესმა დროებითი ბიუჯეტის მიღება.

თეთრი სახლის ადმინისტრაცია ქვეყნის ბიუჯეტში უკრაინისთვის 24 მილიარდი დოლარის გათვალისწინებას ითხოვდა, მაგრამ ერთი ცენტრიც ვერ მიიღო. თუმცა, ჯო ბაიდენი უკრაინელებს დაჰპირდა, რომ მათთვის ფინანსურ დახმარებას ცალკე მუხლით შეეცდება. ამავე დროს, მკაცრად გააკრიტიკა კონგრესი. ბაიდენის თქმით, უკრაინის მიტოვება არ შეიძლება. „...ჩვენთვის ამერიკელების ინტერესები გაცილებით მნიშვნელოვანია, ვიდრე უკრაინელების დახმარება, თუნდაც იარაღით,“ — განაცხადა ბიუჯეტის დამტკიცების შემდეგ კევინ მაკარტიმ.

როტულ სიტუაციაში იმყოფება პრეზიდენტი ჯო ბაიდენი. მანქანათმშენებლების დიდ გაფიცვაზე მისვლა მოუხდა, მაგრამ კონკ-

პოლიტიკა ვაჭრობაა უკეთესი რეალობის შესაქმნელად

933

განხორციელებულია ის პოლიტიკა, რაც გააკეთებინეს ბაიდენს. ტრამპის პრეზიდენტობის დროსაც იყო საუბარი უკრაინის ომზე. ნებისმიერ სახელმწიფოს აქვს უფლება, მოითხოვოს იქ ყოფნა, სადაც მას უნდა და ნამდვილად აქვს უკრაინას იმისი უფლება, იყოს ნატო-ს წევრი, თუკი ხალხს ეს უნდა, მაგრამ საკითხავი ისაა, ამის უკან რა დგას. გვინდა ვიყოთ ევროატლანტიკური ოჯახის წევრი, მაგრამ მივდივართ კი აქეთ? გვიშვებენ კი ევროატლანტიკურ სივრცეში, ან ჩვენ, ან უკრაინას? - არ გვიშვებენ. რატომ ვართ გაბრაზებული? - ტყუილის გამო ვართ გაბრაზებული. რაც უკრაინას დამართეს, მსგავსი უკვე ვნახეთ საქართველოში 2008 წელს და იგივე სცენარის განმეორება უნდოდათ დღესაც, უარესი შედეგებით. ხელისუფლებამ კი არ დაუშვა მეორე ფრონტის გახსნა საქართველოში, არ უშვებს, რომ ქვეყანა განადგურდეს, არ უნდა, რომ საქართველო იყოს ნებისმიერი ქვეყნის ვასალი სახელმწიფო, გვინდა, ვიყოთ პარტნიორები და ოჯახის წევრები ამერიკისა და ევროპული ქვეყნებისა, მაგრამ არა ვასალი.

როდესაც არჩევანს აკეთებ, უნდა გქონდეს მყარი მხარდაჭერა იმ ოჯახიდან. ნატო-ში გაწევრიანებაზე ვინც აძლევს ხმას, მას სრული კონსენსუსი სჭირდება. რუსეთი ყოველთვის იბოვის

ნატო-ს წევრ თუნდაც ერთ ქვეყანას, რომელიც მისი პოლიტიკის გამტარებელი იქნება. ერთი „არა“ მათგან ყოველთვის ექნება საქართველოს და უკრაინას. მე თამაშის წესები არ მომწონს, არ მომწონს ტყუილი. უკვე ევაჭრებიან უკრაინას. ზოგი ამბობს, რომ, როცა ომი დამთავრდება, 10 წლის შემდეგ მიიღებენ ნატო-ში, ზოგი ამბობს, რომ მიიღებენ ახლავე, დაუყოვნებლივ და ასე შემდეგ, მაგრამ მიიღებენ იმ ტერიტორიების გარეშე, რომელიც, ფაქტობრივად, მან უკვე დაკარგა. ეს არის რეალობა. ამ სიმართლეს ხალხს ყველა უმაღლავს. დიახ, ნატო-ს სჭირდება უკრაინა, უკრაინას კი - ნატო, მაგრამ ამ ტერიტორიებს

რომ საკუთარი ნებით არ დათმობდა უკრაინელი ხალხი, ყველამ კარგად იცოდა. ასე რომ, პოლიტიკა ბევრად უფრო შორიდან იღებს სათავეს, ვიდრე ჩვენ გვგონია, პოლიტიკა არ იწყება იმ წერტილიდან, როდესაც პროცესი იწყება და არ მთავრდება იქ, სადაც გვგონია, რომ ყველაფერი დასრულდა.

- რამდენიმე დღის წინ 27 სექტემბერი იყო, სოხუმის დაცემის დღე. ოცდაათი წელი გავიდა და დღემდე ამ ჩვენი მზიანი მხარის დაბრუნების იმედით ვცხოვრობთ. რა შეიძლება გაკეთდეს რეალურად მის დასაბრუნებად?

- ერთი რამ ნამდვილად ვიცი, საქართველო არასდროს გამოიყენებს ძალას მისი ძმების წინააღ-

მდეგ. ეს ერთხელ მოხდა და იყო ძალიან დიდი შეცდომა ორივე მხრიდან. გინახავთ, რომ, რომელიმე ოპოზიციონერი პოლიტიკოსი გამოსულიყო და დაკარგული ტერიტორიების დაბრუნების გეგმა შემოეთავაზებინა? ახლა, სოხუმის დაცემიდან ოცდაათი წლისთავე, ერთ-ერთი ასეთი პოლიტიკოსი იყო თავო ჩარკვიანი, რომელმაც ღიად, სატელევიზიო ეთერში განაცხადა, რომ - დიხაც, უნდა ვიომოთ და ომით უნდა დავიბრუნოთ აფხაზეთი, - რითაც კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ ამ ქვეყნის მტრებს მეორე ფრონტის გახსნა უნდათ საქართველოში. თუ ვინმეს ნამდვილად სჯერა, რომ აფხაზეთს და სამხაბლოს ომით დავიბრუნებთ, მხოლოდ მატყუარა კი არ არის, აზროვნების უნარიც არ გააჩნია. ჩვენზე 15-ჯერ მეტი უკრაინა, რომელსაც მთელი მსოფლიო ეხმარება, მაგრამ ვერ ერევა რუსეთს, ვერ აჩერებს და ჩვენს

3-მილიონიან ერს რა დაემართება? ქვეყნის შიდა დაპირისპირებამ და არასწორმა პოლიტიკამ გამოიწვია სწორედ ჩვენი ტერიტორიების დაკარგვა, რადგან მტერი ძლიერია მაშინ, როცა ჩვენ ერთმანეთს ვასუსტებთ. იგივე პროექტის განხორციელება სურთ დღესაც, ისევე სამხედრო ძალის გამოყენება სურთ ხელისუფლების წინააღმდეგ და იმდენს ვერ ხვდებიან, რომ ეს, საერთო ჯამში, ქვეყანას გაანადგურებს. როგორ ფიქრობთ, დღეს რომ შიდა არეულობა დაიწყო, რუსეთი გაჩერდება? არ წამოვა ჩვენკენ და რომელ რეგიონებზეც თვალი უჭირავს, არ დაიწყებს იმ რეგიონებზე მუშაობას?

მსოფლიოს გეოპოლიტიკური ცენტრი ვართ, რაც უკვე გაერომაც აღიარა. ჩვენი ერთ-ერთი უბედურება ისაა, რომ ვართ რუსეთის მეზობლები, მაგრამ ვერც რუსეთს გადავდგამთ სადმე და ვერც ჩვენ გავეცლებით. თუ ოდესაც მტრად გადავიდებოდით ამერიკასა და იაპონიას შორის მონახა საერთო ენა და დღეს ისინი ერთ-ერთი ყველაზე ძლიერი სტრატეგიული პარტნიორები არიან მსოფლიოში, ჩვენც უნდა მოვახერხოთ, რომ ტერიტორიები მშვიდობიანი გზით, დიპლომატიის გზით დავიბრუნოთ და მტრობას ერთხელ და სამუდამოდ წერტილი დავუსვათ. ყოველთვის ვამბობდი და ვიტყვი, რომ პოლიტიკაში არც მუდმივი მტრობა არსებობს და არც მარადიული მეგობრობა. პოლიტიკა არის ვაჭრობა და გარკვეულ მოცემულობას იყენებენ კონიერი ხელისუფალნი, ქვეყნის ინტერესების შესაბამისად, უკეთესი რეალობის შესაქმნელად.

ნონა ძარძაყაძე

სახალხო დიპლომატიამ პოლიტიკური მისამართის როლი უნდა შეასრულოს

5 მაისს რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა ხელი მოაწერა საქართველოს მოქალაქეებისთვის სავიზო რეჟიმის გაუქმების შესახებ დოკუმენტს, მეორე განკარგულებით კი გააუქმა რუსეთიდან საქართველოში საპაერო მიმოსვლის აკრძალვა. რუსეთის პრეზიდენტის ამ გადაწყვეტილებას მორიგი რუსული პროვოკაცია უწოდა საქართველოს პრეზიდენტმა და აღნიშნა, რომ საქართველოსთან პირდაპირი ფრენების აღდგენა და სავიზო აკრძალვის გაუქმება მიუღებელია, ვიდრე რუსეთი უკრაინის მიმართ აგრესიას და ჩვენი ტერიტორიების ოკუპაციას განაგრძობს. პუტინის ამ გადაწყვეტილების უკან რუსეთ-საქართველოს შორის არსებული ფარული მოლაპარაკებები დაინახა რადიკალურმა ოპოზიციამ.

აღსანიშნავია, რომ რუსეთის საგარეო უწყების ხელმძღვანელმა სერგეი ლავროვმა ჯერ კიდევ 18 იანვარს საქართველოსთან პირდაპირი ავიამიმოსვლის ძალე აღდგენის იმედი გამოთქვა და განაცხადა, რომ საქართველოს ეკონომიკის 10 პროცენტით ზრდა დიდწილად რუსეთთან კავშირის დამსახურებაა. ორ ქვეყანას შორის ფრენების აღდგენას რომ ორივე ქვეყნის ხელისუფლების თანხმობა და ნებართვა უნდა, ეს სიახლე არ არის. სერგეი ლავროვის განცხადებით, როდესაც დაინახეს, რომ თბილისის ამჟამინდელი ხელისუფლება დაინტერესებულია ურთიერთობების ნორმალიზებით, ირაკლი ღარიბაშვილის მთავრობასთან ფრენების განახლებაზე შეთანხმდნენ და სავიზო რეჟიმი გაუქმდა.

რაც შეეხება მოლაპარაკებას ქართულ მხარესთან, შეთანხმების გაფორმება საქართველოს სამინისტროს საავიაციო სააგენტო თანხმობას აძლევს შესაბამის უწყებას და შესაბამის კომპანიებს. ასე შემოიფარგლა რუსეთ-საქართველოს ხელისუფლებებს შორის ურთიერთობა.

ექიმი, სახალხო დიპლომატიის ცენტრ „ამრსონა“-ს ვიცე-პრეზიდენტი **ბიძა სულაძე-პელიძე**, რომელიც 2018 წლიდან არის ჩართული სახალხო დიპლომატიის, აცხადებს: როდესაც ქვეყნებს შორის არ არის დამყარებული სახელმწიფოთაშორისი აკადემიური დიპლომატია, „პოზიტიური დეტონატორის“ როლი ყველა სახის სახალხო დიპლომატიამ უნდა ითამაშოს.

- ბატონო გია, რას ნიშნავს, იყო იმ ქვეყნიდან სახალხო დიპლომატიის წარმომადგენელი, რომლის 20% რუსეთის მიერ დროებით არის ოკუპირებული?

- ეს ნიშნავს, მიიღო პირველი ინფორმაციული დარტყმა და საკუთარ თავზე მიიღო „ციცხლი“ ადგილობრივი სამთავრობო და არასამთავრობო ოპოზიციიდან.

- როდესაც მრავალი მაგიდის გარშემო რუსეთში თქვენს კოლეგებთან, საზოგადოების წარმომადგენლებთან სხდებით და იწყებთ საუბარს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობაზე, როგორია მათი პოზიცია და ხედვა აფხაზეთისა და ცხინვალის დეოკუპაციასთან დაკავშირებით და რამდენად არის თქვენს ხედვასთან თანხვედრაში?

- უნდა შევხედოთ ყველა სუბიექტის-

თვის მისაღებ „ნეიტრალურ ტერიტორიაზე“. შეხვედრა უნდა იყოს ყოველგვარი წინაპირობის გარეშე. შესავალი იქნება სართო მშურ ოჯახში (საბჭოთა კავშირი) როგორ ვცხოვრობდით, შესაბამისი „შუქ-ჩრდილების“ განხილვით. შეხვედრა უნდა მოხდეს ცალ-ცალკე სუბიექტებს შორის: რუსეთი-აფხაზეთი-საქართველო, რუსეთი-ე.წ. „სამხრეთ ოსეთი“-საქართველო. ეს შეხვედრა უნდა იყოს მხოლოდ სახალხო დიპლომატიის ეგიდით და დიალოგში მონაწილე მხარეები არ უნდა იყვნენ სამხედრო დაპირისპირების მონაწილეები, არ უნდა ჰქონდეთ გამოყენებული იარაღი.

- ორივე რეგიონი 2008 წელს რუსეთმა აღიარა „დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ“. არ მიაჩნიათ, რომ ეს იყო მათი მხრიდან

დაშვებული დიდი პოლიტიკური შეცდომა და ღია განაცხადი იმაზე, რომ ის არის კონფლიქტის მხარე?

- „დიდი პოლიტიკოსებს“ უჭირთ, აღიარონ თავიანთი „ამბიციური-ემოციური“ არამორსმჭვრეტელოური შეცდომები და ამის გამოსწორებას დაბალ რგოლებთან „ამისამართებენ“. ამ შემთხვევაში სახალხო დიპლომატია ყველაზე უპირანია, რომელიც „პოლიტიკური მეზამრიდის“ როლში გამოდის.

- დიპლომატიური ურთიერთობის არარსებობის პირობებში რამდენად შედეგიანი იქნება სახალხო დიპლომატია და შესაძლებელია თუ არა, რომ პოლიტიკური დიალოგის ნაწილში გადაინაცვლოს?

- როდესაც ქვეყნებს შორის არ არის დამყარებული სახელმწიფოთაშორისი

აკადემიური დიპლომატია, ამ შემთხვევაში „პოზიტიური დეტონატორის“ როლი უნდა ითამაშოს ყველა სახის სახალხო დიპლომატიამ, რომელთაგან ყველაზე მნიშვნელოვანია „კრეატიული დიპლომატია“...

- როგორ ფიქრობთ, არის ხელისუფლება მზად იმისათვის, რომ დაიწყოთ დიალოგი კონფლიქტის დარეგულირების შესახებ?

- დღეს ხელისუფლება მზად არის, აღადგინოს რუსეთთან დიპლომატიური ურთიერთობა. ამის წინაპირობა შექმნეს საქართველოს სახალხო დიპლომატებმა მრავალწლიანი მიზანდასახული მცდელობით, რისი შედეგიც სავიზო რეჟიმის გაუქმება და საპაერო ავიამიმოსვლის აღდგენაა.

ანი ზოდერაძე

ომი რომ უბედურებაა, ამაზე არაფერს ვიკეთებ, არც იმაზე კამათობენ, რომ მას ადამიანთა მსხვერპლი, ნგრევა და განადგურება მოჰყვება, თუმცა ზოგიერთი ქვეყანა ომის პირობებში სარგებელსაც ნახულობს.

კაცობრიობას არსებობის განმავლობაში უამრავი დიდი თუ პატარა, ხანმოკლე თუ ხანგრძლივი ომი გადაუტანია. მათ შორის ყველაზე მეტი ადამიანის სიცოცხლე მეორე მსოფლიო ომმა შეიწირა, რომელიც 1939 წლის 3 სექტემბერს დაიწყო, გერმანიის მოკავშირეებმა კი დამარცხება 1945 წლის 2 სექტემბერს აღიარეს.

მეორე მსოფლიო ომში 57 ქვეყანა მონაწილეობდა. გთავაზობთ ცნობარს ამ ქვეყნების შესახებ: სად, როდის და როგორ იბრძოდნენ, რა დანაკარგები ნახეს და რა შეიძინეს...

გერმანული ომის მონაწილე ქვეყნები

ავსტრალია

ომში მონაწილეობა: 1939 წლის 3 სექტემბერი — 1945 წლის 2 სექტემბერი (2191 დღე).

მოსახლეობა: 7,7 მლნ ადამიანი (1939).

შეიარაღებული ძალები: 80 ათასი ადამიანი, 164 თვითმფრინავი, 6 საბრძოლო ხომალდი (1939).

ხელმძღვანელობა: პრემიერ-მინისტრი რობერტ მენზისი (1939 წლის 26 აპრილი — 1941 წლის 28 აგვისტო), არტურ ფადნი (1941 წლის 28 აგვისტო — 7 ოქტომბერი), ჯონ კერტინი (1941 წლის 7 ოქტომბერი — 1945 წლის 30 იანვარი), ბენ ჩიფლი (დროებით პრემიერის მოვალეობის შემსრულებელი 1945 წლის 30 აპრილი — 6 ივლისი, 1945 წლის 13 ივლისი — 1949 წლის 19 დეკემბერი), ფრენკ ფორდი (1945 წლის 6 ივლისი — 13 ივლისი).

ომში მონაწილეობის ისტორია: 1939 წლის 3 სექტემბერს, ავსტრალიამ, როგორც დომინიონმა, მხარი დაუჭირა მეტროპოლიას და დიდი ბრიტანეთის მთავრობასთან ერთად ომი გამოუცხადა გერმანიას. 1940 წლის იანვრიდან 1943 წლის თებერვლამდე ავსტრალიელები მონაწილეობდნენ საბრძოლო მოქმედებებში ჩრდილოეთ აფრიკაში, საბერძნეთსა და ახლო აღმოსავლეთში. 1943 წლის თებერვლისთვის ავსტრალიის სახმელეთო ჯარები სამშობლოში გაიწვიეს აპონის თავდასხმის მხარე საფრთხის გამო. 450 ავსტრალიელი მფრინავი მონაწილეობდა ბრიტანეთის სამხედრო საჰაერო ძალების შემადგენლობაში ევროპაში განხორციელებულ საბრძოლო გაფრენებში 1939-1945 წლებში. 1941 წლის სექტემბრიდან 1945 წლის სექტემბრამდე ავსტრალიელები ბრიტანელებთან, შემდეგ კი ამერიკელებთან ერთად იბრძოდნენ მალა-

იის ნახევარკუნძულზე, კუნძულებზე სუმატრაზე, ტიმორზე, ახალ გვინეაზე, იავაზე, კალიმანტანზე, ფილიპინებისა და სოლომონის კუნძულებზე. 1942 წლის ივნისში აღკვეთეს იაპონელების გადასხმა პორტ-მორსბიზე (ახალი გვინეა), რომლის დაპყრობა ავსტრალიაში დესანტის გადასხმის პლაცდარმს შექმნიდა. 1943 წლის ივლისში ავსტრალიის ზომიერდები ჩართული იყვნენ მოკავშირეების ჯარების სიცილიაზე გადასხმის ოპერაციაში. 1941 წლის აგვისტოდან 1945 წლის აგვისტომდე ავსტრალიის სამხედრო-საზღვაო ძალებმა მონაწილეობა მიიღეს საბრძოლო და სატრანსპორტო ოპერაციებში, რომლებიც წყნარი ოკეანის აკვატორიაში განხორციელდა.

დანაკარგები: დაიღუპა 39,4 ათასი სამხედრო მოსამსახურე და 735 სამოქალაქო პირი.

შედეგები: ომის წლებში ავსტრალიამ შეძლო დიდ ბრიტანეთზე დამოკიდებულების შემცირება და წყნარი ოკეანის რეგიონში აშშ-ის უმნიშვნელოვანესი მოკავშირე გახდა. გაიზარდა ავსტრალიის სამხედრო საზღვაო ძალების (დაახლოებით 150 ხომალდი) და სამხედრო-საჰაერო ძალების (დაახლოებით 3,1 ათასი თვითმფრინავი) რაოდენობა. სამხედრო მრეწველობის განვითარებამ ქვეყანაში ეკონომიკური ზრდის სტიმულირებას შეუწყო ხელი.

არგენტინა

ომში მონაწილეობა: 1945 წლის 27 მარტი — 1945 წლის 2 სექტემბერი (160 დღე).

მოსახლეობა: 15, 39 მლნ ადამიანი (1945).

შეიარაღებული ძალები: 66 ათასი ადამიანი, 28 ხომალდი (1945).

ხელმძღვანელობა: პრეზიდენტი ედუარდო ლუიანი (1944 წლის 24 თებერვალი — 1946 წლის 4 ივნისი).

ომში მონაწილეობის ისტორია: ომამდე არგენტინა აქტიურად თანამშრომლობდა გერმანიასთან. იქ 400 ათასზე მეტი გერმანელი ცხოვრობდა, ამიტომ 1939 წლის 4 სექტემბერს არგენტინამ ნეიტრალიტეტი გამოაცხადა. თუმცა, აშშ-ის ზეწოლის შედეგად, რომელმაც ეკონომიკური სანქციები დაუწესა, ქვეყნის ხელმძღვანელობა იძულებული გახდა, 1942 წელს ნება დაერთო ამერიკის სამხედრო საზღვაო ძალებისთვის, არგენტინის პორტები გამოეყენებინა. 1944 წლის 25 იანვარს არგენტინამ გაწვევით დიპლომატიური ურთიერთობები გერმანიასა და იაპონიასთან, 1945 წლის 25 მარტს კი ომი გამოუცხადა მათ. ამასთან, 1945 წლიდან ქვეყანაში საიდუმლოდ შედიოდა გერმანული წყალქვეშა ნავები, რომლებზეც გერმანელი მალაჩინოსნები იმყოფებოდნენ და ისინი ძვირადღირებული ტვირთით იყო დატვირთული. 1946-1950 წლებში არგენტინაში 180-ზე მეტი გერმანელი მალაჩინოსანი გადაბარდა, რომელთა უდიდესმა ნაწილმა აგრენტინის შეიარაღებულ ძალებში მიიღეს მალაჩინოსანების მებრძოლ თანამდებობები.

დანაკარგები: არ არის დარეგისტრირებული.

შედეგები: მოწინააღმდეგე მხარეებს შორის ლავირების წყალობით, არგენტინამ არამარტო ამერიკული ინვესტიციები მიიღო და გერმანული საწარმოების ნაციონალიზაცია მოახდინა, არამედ გერმანელების მიერ ქვეყანაში შეტანილი ძვირფასეულობის წყალობით გამდიდრდა კიდევ.

ბელგია

ომში მონაწილეობის პერიოდი: 1940 წლის 10 მაისი — 1945 წლის 8 მაისი (1824 დღე).

მოსახლეობა: 8, 367 ადამიანი (1939 წელი).

შეიარაღებული ძალები: 600 ათასი ადამიანი, 18 ფეხოსანი დივიზია, 2 ცხენოსანი დივიზია, არდენული ეგერების 2 დივიზია; 185 თვითმფრინავი, 1338 მსხვილკალიბრიანი იარაღი და ჟუპარმტყორცნი (1940).

ხელმძღვანელობა: ქვეყნის მეთაური მეფე ლეოპოლდ III (1932 წლის 23 თებერვალი — 1951 წლის 16 ივლისი); პრემიერ-მინისტრები იუბერ პიერლო (1939 წლის 22 თებერვალი — 1945 წლის 12 თებერვალი, 1940 წლის 20 მაისიდან 1944 წლის 8 სექტემბრამდე მთავრობა დევნილობაში

იმყოფებოდა), ახილ ვან აკერი (1945 წლის 12 თებერვალი — 1946 წლის 13 მარტი).

ომში მონაწილეობის ისტორია: ომის დასაწყისში ბელგია ნეიტრალიტეტს ინარჩუნებდა, მაგრამ გერმანიის ტერიტორიაზე 1940 წლის 10 მაისს შეიჭრა და ქვეყანამ დახმარება ინგლისსა და საფრანგეთს სთხოვა. ბელგიის სამხედრო ხელმძღვანელობა იმედოვნებდა, რომ შეძლებდა გერმანელების შეკავებას მოკავშირეების მისვლამდე. მაგრამ გერმანელებმა უკვე 10 მაისს სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი ფორტი ებენ-ემალი ჩაიგდეს ხელთ, რომელსაც 1200 ბელგელი ჯარისკაცი და ოფიცერი იცავდა, 28 მაისს კი ბელგიის ჯარმა კაპიტულაცია გამოაცხადა. ლეოპოლდ III ქვეყანაში დარჩა და ნაციისტებთან თანამშრომლობდა. გერმანელები ბელგიის ტერიტორიას რაკეტების „ფაუ-2“-ის განსათავსებლად იყენებდნენ, რომლითაც ლონდონს უტყვევდნენ.

ოკუპაციის წლებში ბელგიაში შეიქმნა ანტიფაშისტური იატაკქვეშეთი, რომელმაც აქტიური მოქმედება 1944 წლის 6 ივნისს დაიწყო, ნორმანდიაში მოკავშირეების გადასხმის შემდეგ. ბელგიის არმიის ჯარისკაცებმა დამოუკიდებლად შეძლეს რამდენიმე მნიშვნელოვანი ქალაქის დაკავება, 1944 წლის 2 სექტემბერს მოკავშირეებმა გაათავისუფლეს ბრიუსელი, 8 სექტემბრისთვის ქვეყანა მთლიანად იქნა გათავისუფლებული. 1944 წლის ბოლოდან 1945 წლის აპრილის ჩათვლით, გერმანელები სისტემატურად უტყვევდნენ რაკეტებით ანტვერპენსა და ლიეჟს. ბელგიის წინააღმდეგობის მოძრაობის რაზმები გერმანიის ტერიტორიაზე ბრძოლებში კანადის ჯარების შემადგენლობაში იბრძოდნენ.

დანაკარგები: დაიღუპა დაახლოებით 13 ათასი სამხედრო მოსამსახურე და 75 ათასამდე მშვიდობიანი მოქალაქე.

შედეგები: ომის შემდეგ მეფე ლეოპოლდ III-მ ტახტი დაკარგა, თუმცა მონარქია ბელგიაში შენარჩუნდა. ქვეყნის ეკონომიკა შედარებით ნაკლებად დაზარალდა.

ბულგარეთი

ომში მონაწილეობის პერიოდი: 1941 წლის 13 დეკემბერი — 1945 წლის 7 მაისი (1241 დღე).

მოსახლეობა: 6,3 მლნ ადამიანი (1941).

შეიარაღებული ძალები: 230 ათასი ადამიანი (16 ფეხოსანი დივიზია, 2 ცხენოსანი დივიზია, 1 მოტორიზებული ბრიგადა), დაახლოებით 300 თვითმფრინავი, 8 სატორპედო კატერი (1941).

ხელმძღვანელობა: ქვეყნის მეთა-

ური — მეფე ბორის III (1918 წლის 3 ოქტომბერი — 1943 წლის 28 აგვისტო), მეფე სიმეონ II (1943 წლის 28 აგვისტო — 1946 წლის 15 სექტემბერი), პრემიერ-მინისტრი ბოგდან ფილოვი (1940 წლის 15 თებერვალი — 1943 წლის 9 სექტემბერი), პეტრ დიმიტროვ გაბროველი (1943 წლის 9-14 სექტემბერი), დობრი ბოჟილოვი (1943 წლის 14 სექტემბერი — 1944 წლის 1-ელი ივნისი), ივან ბაგრიანოვი (1944 წლის 1-ელი ივნისი — 2 სექტემბერი), კონსტანტინ ვლადოვ მურავიევი (1944 წლის 2-9 სექტემბერი), კიმონ გეორგიევი (1944 წლის 9 სექტემბერი — 1946 წლის 15 სექტემბერი).

ომში მონაწილეობის ისტორია: 1941 წლის 1-ელ მარტს ბულგარეთი პიტლების ბლოკს შეუერთდა, როცა ნაციისტების ჯარების განსათავსებლად დაუთმო ქვეყნის ტერიტორია. 1941 წლის 9 აპრილს გერმანიამ შეტევა განახორციელა საბერძნეთსა და იუგოსლავიაზე. მათი დამარცხების შემდეგ ბულგარეთს გადაეცა მაკედონიის დიდი ნაწილი, ფრაკია და სამხრეთ-აღმოსავლეთ სერბიის ნაწილი. ბულგარეთის ჯარებმა მოახდინეს ამ ტერიტორიების ოკუპაცია და ბოსნია-ჰერცეგოვინაში იუგოსლავიელი პარტიზანების წინააღმდეგ იბრძოდნენ. მიუხედავად გერმანიის ზეწოლისა, ბულგარეთმა ომი არ გამოუცხადა საბჭოთა კავშირს, სამაგიეროდ, 1941 წლის 13 დეკემბერს ომი გამოუცხადა დიდ ბრიტანეთსა და აშშ-ს.

1944 წლის 26 აგვისტოს ქვეყანამ ნეიტრალიტეტი გამოაცხადა და მოითხოვა მისი ტერიტორიიდან გერმანიის ჯარების გაყვანა. 1944 წლის 5 სექტემბერს საბჭოთა კავშირმა ომი გამოუცხადა ბულგარეთს, 8-9 სექტემბერს კი „სამამულო ფრონტმა“, რომელიც მემარცხენე პარტიებისგან შედგებოდა, ქვეყანაში გადატრიალება მოახდინა.

1944 წლის 28 ოქტომბერს კიმონ გეორგიევის მთავრობამ ხელი მოაწერა სსრ კავშირთან ზავს. ბულგარეთის ჯარებმა მონაწილეობა მიიღეს იუგოსლავიაში, უნგრეთსა და სლოვენიაში გერმანელების წინააღმდეგ მიმდინარე ბრძოლებში.

დანაკარგები: სხვადასხვა მონაცემების მიხედვით, დაიღუპა 10-დან 25 ათასამდე სამხედრო მოსამსახურე, მშვიდობიანი მოსახლეობას შორის დანაკარგმა 10-დან 50 ათასამდე ადამიანი შეადგინა.

შედეგები: დაეცა ბულგარეთის მონარქია, ქვეყანა საბჭოთა კავშირის გავლენის სფეროში მოექცა.

ბელა გვამლსინანი
568 90 81 22
(გაბრძოლა იქნება)

საერთაშორისო ხელშეკრულებები საქართველოს კონსტიტუციას არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს

საზოგადოებრივ და ადამიანთა უფლებების დაცვის მიზნით, საქართველოს კონსტიტუციის ბოლომოდირებული ვერსიის პოლიტიკურ, რომელიც საქართველოს ყოფილი გენერალური პროკურორის ოთარ ფარცხალაძისთვის სანქციების დაწესებას შეეხებოდა.

გაურკვეველი მდგომარეობა ყოველთვის დამაბნეველია, მით უმეტეს მაშინ, როცა ისეთი მძლავრი საფინანსო ინსტიტუტი, როგორც ეროვნული ბანკი, ურთიერთგამომრიცხავ განცხადებებს აკეთებს და შემდეგ დაშვებული შეცდომების გამოსწორებას ისევ თავად ცდილობს.

ეროვნული ბანკიდან თანამდებობის პირების დემარშით წასვლამ, რასაც შეთქმულების სახე ჰქონდა, საქართველოს პრემიერის ირაკლი ღარიბაშვილის მწვობრიდან გამოყვანაც კი მოახერხა და მათ ყაჩაღების ბანდა უწოდა. მიზეზი ეროვნული ბანკის ყოფილი პრეზიდენტის ქადაგების ფაქტორი გახდა, რომელსაც ნაციონალური ხელისუფლების ტყვეობიდან, როგორც ჩანს, თავი დღემდე

კონტროლებელი, პასუხისმგებელია ბანკების მართებულად ფუნქციონირებაზე.

ფარცხალაძის ინციდენტს რომ დაუბრუნდეთ, როგორც ცნობილია, 2022 წლის 26 თებერვლიდან საქართველოს ფინანსური ინსტიტუტები შეურთდნენ აშშ-ის, ევროკავშირისა და დიდი ბრიტანეთის მიერ რუსეთის ფედერაციის მიმართ დაწესებულ ფინანსურ სანქციებს. აშშ-ში მოქმედებს ორგანიზაცია „აშშ-ის ხაზინის უცხოური აქტივების კონტროლის ოფისი“ (OFAC), რომელიც პასუხისმგებელია სანქციების განხორციელების კონტროლზე.

ისე შეუერთდით ხსენებულ საერთაშორისო სანქციებს, არ გვიკითხავს ჩვენი საზოგადოების ნება. იძულებულნი ვაგზნდით, 2023 წლის 4 აგვისტოს გამოგვეცა ბრძანება N208/04, რომელშიც სრულად ავსახეთ სანქციებთან დაკავშირებული მიზნები. როგორც ჩანს, საწუხაროდ, ვერ მოვახდინეთ მისი დეტალური იურიდიული ანალიზი. აღნიშნული გარიგება და

ურ კანონსა და კონსტიტუციურ შეთანხმებას, აქვს უპირატესი იურიდიული ძალა შიდა სახელმწიფოებრივი ნორმატიული აქტების მიმართ და ის არგუმენტი, რომ საერთაშორისო შეთანხმებას უფრო მეტი ძალა აქვს, ვიდრე ადგილობრივს, უკვე სადავოა. სანქციების დაწესება წინააღმდეგობაში მოვიდა საქართველოს კონსტიტუციასთან, რადგან ნებისმიერი საერთაშორისო შეთანხმება არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს საქართველოს კონსტიტუციას და მხოლოდ მაშინ აქვს უპირატესი ძალა, რაც ირაკლი კობახიძემაც დაადასტურა.

რამდენიმე დღეა, საზოგადოება თვალს ადევნებს და ისმენს მხოლოდ ამ საკითხის პოლიტიკურ შეფასებებს, მაგრამ სად დაიკარგა ფაქტის იურიდიული ანალიზი? პოლიტიკური შეფასება, ბუნებრივია, ვერ გადაწონის ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებლის მიერ გამოტანილი ბრძანების საფუძვლიანობას. აქ სიტყვა უნდა თქვან იურიდიულად. ფაქტია, დღემდე ვერ მოვისმინეთ, მათ შორის, პარლამენტში მოღვაწე სამართალმცოდნე პირების დასკვნები. ალბათ, დადგება დრო, როდესაც საერთაშორისო პარტნიორები უფრო მკაფიოდ მოითხოვენ თურნავას, როგორც ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებლის მიერ გამოცემული ბრძანების იურიდიულ დასაბუთებას. იურიდიულად არგუმენტებითა და ფაქტებით უნდა გამოყარდეს. თუ ამ სანქციებთან შეერთების დროს ხელისუფლებას გაახსენებოდა ადამიანის უფლებები, მაშინ იმ მნიშვნელოვან დოკუმენტში, შეთანხმებაში აუცილებლად გაჩნდებოდა იმ ადამიანების კატეგორიების ჩამონათვალი, რომელთაც აუცილებლად შეეხებოდათ სანქციები და, ბუნებრივია, ადარც კითხვები გაჩნდებოდა.

სანქციების ლოგიკას მაინც რომ გაპყლოდა საქართველოს მთავრობა და ფარცხალაძე ბოლომდე დაესანქცირებინა, ბუნებრივია, ამას აუცილებლად გააპროტესტებდა თავად პროფესიით იურიდიული ფარცხალაძე და საქართველოს წინააღმდეგე ყველა სამართლებრივ გზას ისიც დაადგებოდა - სასამართლოს მიერ დადასტურებული განაჩენის გარეშე რატომ მსჯილეთ. ზოგადად, შეთანხმების დადების დროს თუ ამ არგუმენტს მოიშველიებდა ეროვნული ბანკი და ყურადღებას საერთაშორისო სამართლებრივ პრაქტიკაზეც გაამახვილებდა, არც კითხვები იარსებებდა და არც ჩვენი სახელმწიფო ჩავარდებოდა უხერხულ მდგომარეობაში.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-4 მუხლის მე-5 პუნქტი:

„საქართველოს კანონმდებლობა შეესაბამება საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპებსა და ნორმებს. საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებას, თუ იგი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას ან კონსტიტუციურ შეთანხმებას, აქვს უპირატესი იურიდიული ძალა შიდასახელმწიფოებრივი ნორმატიული აქტის მიმართ“.

ვერ დაუღწევია და ბოლო ინციდენტშიც ქვეყნის მეთაურმა სწორედ ამ ფაქტს დაუკავშირა.

ბატონი პრემიერის მსჯელობაში არის ლოგიკა, მაგრამ საზოგადოება ეროვნული ბანკისგან ფარცხალაძის ინციდენტთან დაკავშირებით მეტ განმარტებას ითხოვს, განსაკუთრებით მაშინ, როცა საზოგადოების პრეტენზიები ამ უკანასკნელის მიმართ კი არ მცირდება, არამედ მატულობს!

გულწრფელები რომ ვიყოთ, ხშირად ეროვნული ბანკის პოლიტიკა მოქალაქეების ინტერესებს არ ითვალისწინებს. ამის კლასიკური მაგალითი პენსიონერ მოქალაქეებთან „ლიბერთი ბანკის“ სასესიო ურთიერთობაა, რომლის შესახებაც ჩვენმა მკითხველმა ერთ-ერთი სასამართლო დავიდან შეიტყო. ამ საკითხს ვერცელი სტატუსი მიუძღვნებოდა, მაგრამ შეჭირვებული მოქალაქეების მდგომარეობა დღემდე უცვლელი რჩება და „ლიბერთი ბანკი“ კვლავ არათანაბარ პირობებში განაგრძობს სესხის გაცემას. არადა, ეროვნული ბანკი, როგორც მა-

შეხლდეთ არ უნდა ეხებოდეს პირს, რომლის მიმართაც სასამართლოს არ აქვს გამამტყუნებელი განაჩენი გამოტანილი. საზოგადოება დაიბნა და, ბუნებრივია, გაჩნდა კითხვებიც. რა თქმა უნდა, რთულ სიტუაციაში ჩააყენა ეროვნულმა ბანკმა ხელისუფლება, ამიტომ გასაკვირი არ იყო ირაკლი კობახიძის მიერ გაფრთხილებული კრიტიკაც, „ასეთი გადაწყვეტილება თუ არის მიღებული ეროვნული ბანკის მხრიდან, ეს პირდაპირ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას“-ო.

საქართველოს კანონმდებლობა იცნობს კანონს „საერთაშორისო ხელშეკრულებების შესახებ“, რომელიც არგულირებს სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობებს ხელშეკრულებების დადების დროს. კანონი ასევე არგულირებს ხელშეკრულების შეწყვეტის წესებს, ამავე კანონის მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებას, თუ იგი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას, კონსტიტუცი-

ლეგან ჭილაძე

მღვრადი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკა - გზა საქართველოს ეკონომიკის აყვავებისკენ

საქართველო ისტორიითა და კულტურით მდიდარი ქვეყანაა, მაგრამ ხშირად გლობალური მასშტაბებით დამსახურებულად არ აღიარებენ. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ტურისტული ინდუსტრია ბოლო წლებში იზრდება, ქვეყნის პოტენციალი, როგორც გლობალური ლიდერისა, ისეთ სფეროებში, როგორც სოფლის მეურნეობა და განახლებადი ენერჯია, ხშირად შეუმჩნეველი რჩება.

ქვეყანა ცნობილია ხილის, ბოსტნეულის, ყურძნისა და თხილის წარმოებით. ბოლო წლებში საქართველო საერთაშორისო მასშტაბით ღვინის მთავარი მწარმოებელი გახდა. გარდა ამ ტრადიციული კულტურებისა, საქართველო ასევე ჩაისა და ბამბის მთავარი მწარმოებელი ხდება.

უხვი ბუნებრივი რესურსებით საქართველოს მიწას აქვს პოტენციალი, იყოს მნიშვნელოვანი კონტრიბუტორი ეკონომიკაში. მაგრამ საქართველოში სასოფლო-სამეურნეო მიწების ხშირად არასწორად გამოიყენებამ გამოიწვია მთელი რიგი პრობლემები სოფლის მეურნეობაში, მათ შორის, ნიადაგის დეგრადაცია, ბიომრავალფეროვნების დაკარგვა, პროდუქტიულობის შემცირება დაახლოებით 23%-ით (WBG, 2020).

სოფლის მეურნეობა მნიშვნელოვანი კონტრიბუტორია ქვეყნის ეკონომიკაში, მასში დასაქმებულია მოსახლეობის დიდი ნაწილი. სოფლის მეურნეობა ასევე უზრუნველყოფს ქვეყნის შიდა საკვებით მომარაგების მნიშვნელოვან ნაწილს და ეხმარება ისეთ ინდუსტრიებს, როგორცაა საკვების გადამამუშავება და შეფუთვა, ტრანსპორტი და ტურიზმი.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სისტემა სამი ძირითადი პრობლემის წინაშე დგას: დაბალი პროდუქტიულობა, მიწის არაეფექტური გამოყენება და ქვეყნის გარეთ ბაზრების მიუწვდომლობა.

საქართველოში სოფლის მეურნეობის დაბალი პროდუქტიულობა დაკავშირებულია რამდენიმე ფაქტორთან, როგორცაა თესლის გაუმჯობესებელი ჯიშებისა და ნერგების შეზღუდული ხელმისაწვდომობა, პესტიციდებისა და სასუქების მაღალი ღირებულება და დაბალი ხარისხი, ადგილობრივი თესლის არასაკმარისი ტესტირება და განვითარება, არაადეკვატური აგრონომიული პრაქტიკა და სათანადო ირიგაციის ნაკლებობა (მსოფლიო ბანკი, 2022). დაბალი პროდუქტიულობა ასევე გამოწვეულია სოფლის მეურნეობის თანამედროვე ტექნიკისა და ტექნოლოგიების ნაკლებობით, არაადეკვატური ინფრასტრუქტურითა და დამზადებული სერვისების ნაკლებობით ან არქონით.

მიწისსარგებლობის არაეფექტურობა შედეგია მიწის მართვის მოძველებული პრაქტიკით და მეურნეობების მოდერნიზაციისთვის კრედიტის ხელმიუწვდომლობით. ამ პრობლემებიდან საუკეთესო გამოსავალი მდგრადი სოფლის მეურნეობის პრაქტიკის დანერგვაა.

მდგრადი სოფლის მეურნეობის პრაქტიკას, როგორცაა ნიადაგის კონსერვაციული დამუშავება, მოსავლის როტაცია და ბუნებრივი სასუქების გამოყენება, შეუძლია, გააუმჯობესოს ნიადაგის ნაყოფიერება, გაზარდოს მოსავლიანობა და შეამციროს გარემოს დეგრადაცია.

ქიმიურ სასუქებს შეუძლიათ უარყოფითად იმოქმედონ ნიადაგის ჯანმრთელობასა და გარემოზე, ხოლო ბუნებრივ სასუქებს, როგორცაა კომპოსტი, ნაკელი და მოსავლის ნარჩენები, შეუძლიათ გააუმჯობესონ ნიადაგის ნაყოფიერება და გაზარდონ მოსავლის პროდუქტიულობა. სინთეზური სასუქების ან პესტიციდების გამოყენების აკრძალვით ორგანული სოფლის მეურნეობა ეფექტურად შეამცირებს ნიადაგის ეროზიას, რაც საქართველოში გავრცელებული პრობლემაა მისი მთიანი რელიეფის გამო. ნიადაგის სიჯანსაღის გაუმჯობესებით ბუნებრივ სასუქებს შეუძლიათ აგრეთვე, გაზარდონ კულტურების მდგრადობა მავნებლების დაავადებებისა და ამინდთან დაკავშირებული სტრესის მიმართ, რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საქართველოსთვის, სადაც სოფლის მეურნეობა დაუცველია კლიმატის ცვლილების ზემოქმედების მიმართ. აჭარის სამხრეთ-დასავლეთ რეგიონში ნალექის მაღალმა დონემ გაზარდა ნიადაგის ეროზია და გამოიწვია მეწყერები და ზეგავები, რის შედეგადაც 1980-2010 წლებში სასოფლო-სამეურნეო მიწის ფართობი 7,4%-ით შემცირდა (მსოფლიო ბანკი, 2022).

მდგრადი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის გამოყენებამ, როგორცაა მოსავლის როტაცია, მოსავლის აღების შემდეგ ნიადაგის საფარის დათესვა, ცოცხალი ფესვების შენარჩუნება, რაც, თავის მხრივ, ინარჩუნებს მიწის ჭიბებსა და მიკრობებს, შეუძლია, გააცოცხლოს ნიადაგის ჯანმრთელობა და ნაყოფიერება, რაც მოსავლიანობის გაზრდას და გარემოს დეგრადაციის შემცირებას გამოიწვევს.

ასეთი პრაქტიკა შექმნის უფრო გამძლე სასოფლო-სამეურნეო სისტემას, რომელიც სარგებელს მოუტანს როგორც ფერმერებს, ასევე საქართველოს მოსახლეობის დიდ ნაწილს. სტრატეგიულ ინვესტიციებს სოფლის მეურნეობაში, შეუძლიათ აქციონ საქართველო სოფლის მეურნეობისა და განახლებადი ენერჯის სფეროების ლიდერად, ასევე, შეინარჩუნონ მისი კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობა მომავალი თაობებისთვის.

ავტორი დანიელ კიბატიშვილი
Borlaug Scholar (N)
 ნიუ-იორკის სპეციალიზებული საშუალო სკოლის (Stuyvesant High School) მოსწავლე

კახა კალაძე: ქედს ვინსრი მათ წინაშე, ვინც ქვეყანას და ქალაქს სხოვრება მიუძღვნა

თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდება წელს 26-მა თბილისელმა მიიღო

თბილისის მერმა კახა კალაძემ 2023 წლის თბილისის საპატიო მოქალაქეები დააჯილდოვა და სახელმწიფო ცერემონიების სასახლეში შეკრებილ საზოგადოებას „თბილისობა 2023“ მიულოცა.

2023 წლის საპატიო თბილისელის წოდება მიიღო 26-მა მოქალაქემ. მათ შორის არიან: არჩილ სომასურიძე - რეპორატიული გეგმის, ენდოკრინოლოგი, აკადემიკოსი; შანრი ლოლაშვილი - თეატრისა და კინოს მსახიობი, მხატვარი, საქართველოს დამსახურებული არტისტი; ნუგზარ უბერი - ექიმი, პედაგოგი; ალექსანდრე კოტორაშვილი - ფოტორეპორტიორი; რამაზ ბასოძე - მეცნიერი, პედაგოგი, ქიმიკოსი; ბიბა ბაღაშვილი - მუსიკოსი, ფოლკლორისტი, ხელოვნებათმცოდნე; გურანა ბრიგორაშვილი - ექიმი, მეცნიერი და მკვლევარი; ნანა ფარუშაშვილი - თეატრისა და კინოს მსახიობი, საქართველოს დამსახურებული არტისტი; თამაზ მაღლაკელიძე - ექიმი-პულმონოლოგი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი; ამირან ძორიძე - ექიმი, მეან-გინეკოლოგი, მეცნიერი; გურამ ახალანია - მეცნიერი, პედაგოგი, საზოგადო მოღვაწე; შურბან ჯინორია - თეატრისა და კინოს მსახიობი; ლია სტურუა - პოეტი; ლეო ანთაძე - თეატრისა და კინოს მსახიობი, საქართველოს დამსახურებული არტისტი; იმედა პახიანი - კინომსახიობი, საქართველოს დამსახურებული არტისტი; იანა ლოლაშვილი - მოცეკვავე, საქართველოს სახალხო არტისტი; ლევან ლალიძე - მხატვარი; დავით მაღრაძე - პოეტი, საზოგადო მოღვაწე; რადიო თორდია - მხატვარი, პედაგოგი, საქართველოს სახალხო მხატვარი; ანთონ მახარაძე - თეატრისა და კინოს მსახიობი, საქართველოს სახალხო არტისტი; ზურაბ ლეშაძე - სპორტსმენი, მწვრთნელი, კარატეს ქართული სკოლის ფუძემდებელი; მანანა ანთაძე - მუსიკათმცოდნე, პედაგოგი; მამუკა ჩარკვიანი - მუსიკოსი, კომპოზიტორი; მამა ბაბაშვილი - მხატვარი, მწერალი; რამაზ არამიანი - ენერგეტიკოსი, ინჟინერი, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი; ზაზა ავალიანი - ექიმი - ფტისიატრი.

დედაქალაქის მერმა თითოეულ მათგანს თბილისის სიმბოლური გასაღები და სიგელი გადასცა.

„რაც დრო გადის, მით უფრო ძვირფასი ხდება დღე, რომელიც თითოეული ჩვენგანისთვის განსაკუთრებულ და საყვარელ ქალაქს, საქართველოს გულსა და სულს, ჩვენს დედაქალაქს, თბილისს ეძღვნება. „თბილისობა“ ის ტრადიციაა, რომელსაც ერთნაირი სიბოლო და სიხარულით აღნიშნავს დიდიც და პატარაც, ამ დღეს ელოდება ქალაქის მკვიდრიც და სტუმარიც, ქართველიც და უცხოელიც, ყველას თავისი წილი თბილისის აქვს გულში და საქართველოს დედაქალაქიც ყველას გვეძვირფასება.

ჩვენს ქალაქს, ერთი შეხედვით, ამოუცნობი მიზიდულობის ძალა აქვს. დამეთანხმებით, რომ ეს ჭაღარა, უძველესი თბილისის საოცრად ახალგაზრდული და თანამედროვეა, სიცოცხლითა და სიხარულით, გრძობებითა და ემოციებით სავსე ქალაქია. აქ 16 საუკუნეა, ერთმანეთის მხარდამხარ მოდიან სხვადასხვა ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენლები, რომელთაც უფვართ და ეიმედებათ ერთმანეთი, ერთად ოცნებობენ საკუთარი ქალაქის საუკეთესო მომავალზე და ერთად ცდილობენ, ეს ქალაქი გააფერადონ, საკუთარი ფერი შესძინონ და იქ, სადაც სიყვარულია, მოგვხსენებათ, შეუძლებელი არაფერია.

მეამაყება, რომ თბილისელების არჩევანით მაქვს შესაძლებლობა, ვიყო ამ ქალაქის მერი. რა თქმა უნდა, ეს უდიდესი პასუხისმგებლობა

„საერთო გაზეთის“ მხარდასაჭერი ფონდი № 202375349. სს „საქართველოს ბანკი“. კოდი BAGAGE22. ა/ნ GE19BG000000182763600.

საერთო გაზეთი
შპს საგაომთავრო სენსორი „საერთო სიტყვა“
მთავარი რედაქტორი: გვანცა სარცილაშვილი 599 03 43 06
ნომრის რედაქტორი: თამარ ბერძენიშვილი 555 33-44-14
სარედაქციო კოლეგია: თამარ ბერძენიშვილი (გამომცემელი); თამარ შველიძე, ვია ბურდული, ზურაბ ოშხერელი, ნინო დაუშვილი, ნონა ქარქაშაძე, ლევან ჭილაძე (სამართალი), ლევან ბოჭორიშვილი (დამკაბადონებელი), ბელა გველესიანი (ლიტერატურული სტილი და კორექტურა); ბესიკ ცარციძე (გაფრთხილების მენეჯერი) 599 58 72 50.

მის.: თბილისი, ა. წერეთლის გამზ.103;
ტელ.: 593 44-04-01; 234-45-35 (რედაქცია)
E-mail: saertogazeti@yahoo.com. http://www.saertomedia.com
რეგისტ. №202375349; შპს (UDC) 070.23 (479.22) ს-158
გაზეთის გამოცემა შემოიღიანთ შპს „ელვა-ჯი“-ს მფლობელით +995 32 238 26 73; +995 32 238 26 74

ISSN 2233-3983
ISBN 977-22333-9800-1

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციის ან თემატიკის რედაქციის აზრს, ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელი ავტორი. გასაუბრება შესაძლებელია გასაუბრება გაზეთის მხარდასაჭერი ფონდის ან მისი მფლობელის ან მისი მფლობელის მხარდასაჭერი ფონდის ან მისი მფლობელის მხარდასაჭერი ფონდის ან მისი მფობ...

© 2023 წლის თბილისის საპატიო მოქალაქეების დაჯილდოების ცერემონია. თბილისის მერის კახა კალაძის გადაწყვეტილებით.

ინფორმაცია შპს „საგაომთავრო სენსორი“ სტამბაში. ავლაქის 39. ტელ: 234-39-99

<http://www.saertomedia.com>